

I

(Akty, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1/2005

z dnia 22 grudnia 2004 r.

w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego artykuł 37,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Protokół w sprawie ochrony i dobrostanu zwierząt załączony do Traktatu wymaga, aby podczas tworzenia i realizacji polityki rolnej i transportowej, Wspólnota i Państwa Członkowskie uwzględniały wymagania dotyczące dobrostanu zwierząt.

(2) W dyrektywie Rady 91/628/EWG z dnia 19 listopada 1991 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu ⁽³⁾, Rada przyjęła zasady w zakresie transportu zwierząt w celu wyeliminowania barier technicznych w handlu żywymi zwierzętami oraz usprawnienia organizacji rynku przy jednoczesnym zapewnieniu zadowalającego poziomu ochrony zwierząt, których to dotyczy.

(3) Sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie doświadczenia zdobytego przez Państwa Członkowskie od wykonania dyrektywy Rady 95/29/WE z dnia 29 czerwca 1995 zmieniającej dyrektywę 91/628/EWG w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu ⁽⁴⁾, zgodnie z wymaganiami dyrektywy

⁽¹⁾ Opinia wydana dnia 30 marca 2004 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 110 z 30.4.2004, str. 135.

⁽³⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, str. 17. Dyrektywa zmieniona ostatnio rozporządzeniem (WE) nr 806/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 148 z 30.6.1995, str. 52.

(4) Większość Państw Członkowskich ratyfikowało Europejską Konwencję o ochronie zwierząt podczas transportu międzynarodowego, natomiast Rada nadała Komisji mandat do negocjowania w imieniu Wspólnoty zmienionej Europejskiej Konwencji o ochronie zwierząt podczas transportu międzynarodowego.

(5) Ze względu na dobrostan zwierząt, długotrwały transport zwierząt, w tym zwierząt przeznaczonych do uboju, powinien być w jak największym stopniu ograniczony.

(6) Rada wezwała Komisję w dniu 19 czerwca 2001 r. ⁽⁵⁾ do złożenia propozycji zapewniających skuteczne wykonanie i ścisłe egzekwowanie istniejącego prawodawstwa wspólnotowego, zwiększających ochronę i dobrostan zwierząt, jak również zapobiegających występowaniu i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt oraz wprowadzających ściślejsze wymagania zapobiegające bólowi i cierpieniu, aby zapewnić bezpieczeństwo i dobrostan zwierząt w czasie transportu i po nim.

(7) W dniu 13 listopada 2001 r., Parlament Europejski wezwał Komisję do przedstawienia propozycji zmian istniejącego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego transportu zwierząt, zwracając szczególną uwagę na:

— konsultację z właściwym komitetem naukowym w sprawie długości czasu trwania transportu zwierząt,

— przedstawienie zharmonizowanego europejskiego modelu zaświadczeń dla przewoźników, zharmonizowanych planów tras w przypadku długotrwałego transportu,

— zapewnienie, aby każdy członek personelu obsługującego zwierzęta podczas transportu ukończył szkolenie uznawane przez właściwe władze, oraz

— zapewnienie, aby kontrole weterynaryjne w punktach kontroli granicznej Wspólnoty obejmowały dokładną kontrolę warunków dobrostanu zwierząt podczas transportu.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 273 z 28.9.2001, str. 1.

- (8) Komitet Naukowy ds. Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt wydał opinię w sprawie dobrostanu zwierząt podczas transportu dnia 11 marca 2002 r. W związku z tym, prawodawstwo wspólnotowe powinno zostać zmienione tak, aby uwzględnić nowe dowody naukowe uznając za priorytetową potrzebę zapewnienia właściwego egzekwowania w najbliższej przyszłości.
- (9) Szczegółowe przepisy dotyczące drobiu, kotów i psów zostaną określone w odpowiednich propozycjach po otrzymaniu odpowiednich opinii od Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA).
- (10) W świetle doświadczenia zdobytego w ramach dyrektywy 91/628/EWG w harmonizacji prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego transportu zwierząt, oraz trudności napotkanych w transpozycji dyrektywy do prawa krajowego, bardziej wskazane będzie ustanowienie reguł wspólnotowych w tym zakresie w formie rozporządzenia. W oczekiwaniu na przyjęcie szczegółowych przepisów dotyczących niektórych gatunków mających szczególne potrzeby oraz stanowiących niewielką część zwierząt Wspólnoty, należy umożliwić Państwom Członkowskim ustanowienie lub utrzymanie dodatkowych przepisów krajowych dotyczących transportu zwierząt należących do tych gatunków.
- (11) Aby zagwarantować spójne i skuteczne stosowania niniejszego rozporządzenia we Wspólnocie w świetle podstawowej zasady, zgodnie z którą zwierzęta nie mogą być transportowane w warunkach powodujących zranienia lub niepotrzebne cierpienia, należy ustanowić szczegółowe przepisy uwzględniające szczególne potrzeby w związku z wykorzystaniem różnych środków transportu. Tego rodzaju szczegółowe przepisy powinny być interpretowane i stosowane zgodnie z zasadą określoną powyżej oraz aktualizowane w odpowiednim terminie, w szczególności jeżeli w świetle nowych opinii naukowych nie gwarantują przestrzegania zasady określonej powyżej w odniesieniu do szczególnych gatunków lub szczególnych środków transportu.
- (12) Transport w celach komercyjnych nie jest ograniczony do transportu związanego z jednoczesną wymianą pieniędzy, towarów lub usług. Transport w celach komercyjnych obejmuje w szczególności transport, który bezpośrednio lub pośrednio wiąże się lub ma na celu osiągnięcie korzyści finansowych.
- (13) Rozładunek oraz następujący po nim załadunek zwierząt może również być źródłem stresu, natomiast kontakt w punktach kontroli, zwanych uprzednio miejscami postoju, może w pewnych warunkach prowadzić do rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. Należy w związku z tym przewidzieć szczególne środki ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt podczas odpoczynku w punktach kontroli. W wyniku tego, konieczna jest zmiana przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1255/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. dotyczącego kryteriów wspólnotowych dla miejsc postoju oraz zmieniającego plan trasy określony w załączniku do dyrektywy 91/628/EWG. (1)
- (14) Niewystarczający dobrostan zwierząt często wynika z braku wykształcenia osób, które się nimi zajmują. W związku z tym, każda osoba obsługująca zwierzęta podczas transportu powinna odbyć szkolenie, które może być przeprowadzone jedynie przez organizacje uznane przez właściwe władze.
- (15) Warunki dobrostanu zwierząt podczas transportu wynikają głównie z codziennego postępowania przewoźników. Przeprowadzanie kontroli przez właściwe władze mogą zostać utrudnione ze względu na to, iż przewoźnicy mogą swobodnie prowadzić działalność w różnych Państwach Członkowskich. Tym samym, przewoźnicy wykazywać się większą odpowiedzialnością i przejrzystością w odniesieniu do ich statusu i działań. W szczególności powinni być w stanie przedstawić dowód posiadania uprawnień, zgłaszać regularnie wszelkie trudności oraz sporządzać dokładny opis prowadzonych działań i osiągniętych wyników.
- (16) W transporcie zwierząt uczestniczą nie tylko przewoźnicy, ale również operatorzy z innych kategorii, jak rolnicy, handlowcy, punkty gromadzenia i rzeźnie. W związku z tym niektóre zobowiązania dotyczące dobrostanu zwierząt powinny być rozszerzone na wszystkie podmioty biorące udział w transporcie zwierząt.
- (17) Punkty gromadzenia odgrywają kluczową rolę w transporcie niektórych gatunków zwierząt. Tym samym, punkty gromadzenia powinny zapewniać, aby prawodawstwo wspólnotowe dotyczące ochrony zwierząt podczas transportu było znane i przestrzegane przez ich pracowników i osoby odwiedzające.
- (18) Długie podróże mają bardziej szkodliwy wpływ na dobrostan zwierząt niż krótkie podróże. Tym samym, powinno się opracować szczegółowe procedury zapewniające lepsze wykonywanie norm, w szczególności poprzez zwiększenie możliwości śledzenia przebiegu transportu.

(1) Dz.U. L 174 z 2.7.1997, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1040/2003 z dnia 11 czerwca 2003 (Dz.U. L 151 z 19.6.2003, str. 21).

- (19) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego⁽¹⁾ określa maksymalny czas jazdy oraz minimalne okresy odpoczynku dla kierowców drogowych. Wskazane jest, aby czas podróży zwierząt był uregulowany w podobny sposób. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym⁽²⁾ powinno się zainstalować i stosować urządzenia rejestrujące, które zapewnią skuteczną kontrolę stosowania przepisów socjalnych dotyczących transportu drogowego. Tego rodzaju dane powinny być udostępniane i kontrolowane tak, aby przestrzegane były ograniczenia czasu podróży określone w prawodawstwie dotyczącym dobrostanu zwierząt.
- (20) Niewystarczająca wymiana informacji pomiędzy właściwymi władzami prowadzi do nieodpowiedniego wprowadzania prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony zwierząt podczas transportu. Konieczne jest zatem ustanowienie elastycznych procedur poprawiających współpracę między właściwymi władzami w poszczególnych Państwach Członkowskich.
- (21) Zarejestrowane nieparzystokopytne, o których mowa w art. 2 lit. c) dyrektywy 90/426/EWG⁽³⁾, są często transportowane dla celów niehandlowych a taki transport musi być przeprowadzany zgodnie z ogólnymi celami rozporządzenia. Uwzględniając charakter takich przemieszczeń, stosownym wydaje się odstąpienie od niektórych przepisów, w myśl których zarejestrowane nieparzystokopytne transportuje się dla uczestnictwa w konkursach, wyścigach, wydarzeniach kulturalnych lub hodowli. Niemniej jednak nie należy stosować tego odstąpienia do nieparzystokopytnych transportowanych, bezpośrednio lub po odbyciu tranzytu poprzez rynek lub centrum rozrządowe do rzeźni na ubój, które zgodnie z art. 2 lit. d) oraz art. 8 ust. 1, tiret drugie dyrektywy 90/426/EWG należy uznać za „nieparzystokopytne na ubój”.
- (22) Niewłaściwe śledzenie naruszeń prawodawstwa dotyczącego dobrostanu zwierząt sprzyja nieprzestrzeganiu tego prawodawstwa oraz prowadzi do zakłócenia konkurencji. Tym samym, powinny zostać ustalone jednolite procedury w obrębie Wspólnoty w celu zwiększenia kontroli oraz nakładania sankcji za naruszenie prawodawstwa dotyczącego dobrostanu zwierząt. Państwa Członkowskie powinny ustanowić nakładania sankcji stosowane w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz zapewnić, aby zostały one wprowadzone. Kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.
- (23) Znaczna liczba zwierząt jest transportowana statkami podczas bardzo długich podróży z oraz w obrębie Wspólnoty, natomiast transport morski może być kontrolowany w miejscu wypłynięcia. Tym samym, ważne jest ustanowienie szczególnych środków i norm dla tego sposobu transportu.
- (24) Aby zapewnić spójność prawodawstwa wspólnotowego, dyrektywa Rady 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy bydłem i trzodą chlewną⁽⁴⁾ powinna zostać zmieniona w taki sposób, aby została dostosowana do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do zatwierdzenia punktów gromadzenia oraz wymagań dla przewoźników.
- (25) Dyrektywa Rady 93/119/WE z dnia 22 grudnia 1993 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas uboju lub zabijania⁽⁵⁾ powinna również zostać zmieniona w sposób przystosowujący ją do niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do użycia elektrycznych poganiaczy.
- (26) Reguły i procedury informacyjne określone w dyrektywie Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między organami administracyjnymi Państw Członkowskich i współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw weterynaryjnych i zootechnicznych⁽⁶⁾ powinny być stosowane w odniesieniu do dobrostanu zwierząt podczas transportu, aby zagwarantować przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (27) Decyzja Komisji 98/139/WE⁽⁷⁾ ustanawiająca niektóre szczegółowe zasady dotyczące kontroli na miejscu, przeprowadzanych w dziedzinie weterynarii przez ekspertów Komisji w Państwach Członkowskich, powinna przyczynić się do zagwarantowania jednolitego stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (28) Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące wentylacji w pojazdach transportujących zwierzęta podczas długich podróży. Zatem, rozporządzenie Rady (WE) nr 411/98 z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie dodatkowych norm ochrony zwierząt obowiązujących w pojazdach kołowych, używanych do przewozu zwierząt w czasie dłuższym niż osiem godzin⁽⁸⁾ powinno zostać uchylone.

⁽¹⁾ Dz.U. L 370 z 31.12.1985, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 370 z 31.12.1985, str. 8. Rozporządzenie zmienione ostatnio rozporządzeniem Komisji (WE) nr 432/2004 (Dz.U. L 71 z 10.3.2004, str. 3).

⁽³⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 42. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/68/WE (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, str. 320).

⁽⁴⁾ Dz.U. P 121 z 29.7.1964, str. 1977/64. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 21/2004 (Dz.U. L 5 z 9.1.2004, str. 8).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 340 z 31.12.1993, str. 21. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 806/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 1).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 351 z 2.12.1989, str. 34.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 38 z 12.2.1998, str. 10.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 52 z 21.2.1998, str. 8.

- (29) Wskazane jest określenie prostej procedury pozwalającej Radzie na aktualizację niektórych ważnych elementów technicznych niniejszego rozporządzenia, w szczególności w świetle oceny jego wpływu na transport zwierząt w ramach rozszerzonej Wspólnoty oraz ustanowienie specyfikacji dla Systemu Nawigacji stosowanego w odniesieniu do wszystkich środków transportu drogowego w świetle przyszłego rozwoju technologicznego w tej dziedzinie, jak zakończenie tworzenia systemu Galileo.
- (30) Należy przewidzieć możliwość ustalenia odstępstw w celu uwzględnienia oddalenia niektórych regionów od kontynentalnej części terytorium Wspólnoty, w szczególności najbardziej peryferyjnych regionów, o których mowa w art. 299 Traktatu.
- (31) Powinny zostać przyjęte środki niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Zakres, definicje i ogólne warunki transportu zwierząt

Artykuł 1

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do transportu zwierząt kręgowych w obrębie Wspólnoty, jak również do przeprowadzanych przez właściwych urzędników specjalnych kontroli partii wjeżdżających na lub opuszczających obszar celny Wspólnoty.
2. Jedynie art. 3 i art. 27 stosują się do:
 - a) transportu zwierząt dokonywanego przez rolników wykorzystujących pojazdy rolnicze lub należące do nich środki transportu, w przypadku gdy warunki geograficzne wymagają transportu niektórych typów zwierząt w celu sezonowego wypasu;
 - b) transportu własnych zwierząt dokonywanego przez rolników za pomocą własnych środków transportu na odległość mniejszą niż 50 km od ich gospodarstwa.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ogranicza wprowadzenia bardziej restrykcyjnych środków krajowych, mających na celu poprawę dobrostanu zwierząt podczas transportu odbywającego się jedynie w obrębie terytorium Państwa Członkowskiego

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

lub podczas transportu morskiego rozpoczynającego się na terytorium Państwa Członkowskiego.

4. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla weterynaryjnego prawodawstwa Wspólnoty.
5. Niniejsze rozporządzenie nie stosuje się do transportu zwierząt nie mającego związku z działalnością gospodarczą oraz do transportu zwierząt bezpośrednio do lub z gabinetów lub klinik weterynaryjnych, odbywającego się z polecenia lekarza weterynarii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „zwierzęta” oznacza żywe zwierzęta kręgowce;
- b) „punkty gromadzenia” oznacza miejsca takie jak gospodarstwa, punkty skupu i targowiska, gdzie zwierzęta domowe nieparzystokopytne lub gatunki domowego bydła, kóz, owiec lub świń pochodzące z różnych gospodarstw są łączone razem w celu stworzenia partii;
- c) „osoba obsługująca” oznacza osobę bezpośrednio odpowiedzialną za dobrostan zwierząt, która towarzyszy im podczas przewozu;
- d) „punkt kontroli granicznej” oznacza każdy punkt kontroli przeznaczony oraz przyjęty zgodnie z art. 6 dyrektywy 91/496/EWG ⁽²⁾ ustanawiającą zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej zwierząt wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich;
- e) „weterynaryjne prawodawstwo Wspólnoty” oznacza prawodawstwo wymienione w rozdziale I załącznika A do dyrektywy 90/425/EWG ⁽³⁾ oraz wszystkie przepisy wykonawcze, które się do niego odnoszą;
- f) „właściwe władze” oznaczają centralną instytucję Państwa Członkowskiego właściwą do przeprowadzania kontroli dobrostanu zwierząt lub jakiegokolwiek organ oddelegowany w tym celu;
- g) „kontener” oznacza każdą klatkę, pudło, zbiornik lub inną sztywną strukturę stosowaną do transportu zwierząt, nie stanowiącą środka transportu;
- h) „punkty kontroli” oznaczają punkty kontroli, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1255/97;
- i) „punkty wyjścia” oznaczają punkty kontroli granicznej lub jakiegokolwiek inne miejsce wyznaczone przez Państwo Członkowskie, gdzie zwierzęta opuszczają terytorium celne Wspólnoty;

⁽²⁾ Dz.U. L 268 z 24.9.1991, str. 56. Dyrektywa ostatnio zmieniona przez Akt Przystąpienia z 2003 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 29. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 315 z 19.11.2002, str. 14).

- j) „przewóz” oznacza całą operację transportu z miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia, w tym rozładowanie, umieszczanie w odpowiednich pomieszczeniach i załadowanie mające miejsce na pośrednich etapach przewozu;
- k) „opiekun” oznacza osobę fizyczną lub prawną, z wyjątkiem przewoźnika, odpowiedzialną oraz obsługującą zwierzęta, w charakterze czasowym lub stałym;
- l) „statek do transportu zwierząt” oznacza statek przeznaczony lub mający na celu przewóz zwierząt domowych nieparzystokopytnych lub domowego bydła, kóz, owiec lub świń, inny niż statek ro-ro oraz inny niż statek transportujący zwierzęta w ruchomych kontenerach;
- m) „długotrwały przewóz” oznacza podróż, przekraczającą 8 godzin, rozpoczynającą się w chwili, gdy pierwsze zwierzę z partii przemieszcza się;
- n) „środki transportu” są to pojazdy drogowe lub kolejowe, statki i samoloty stosowane do transportu zwierząt;
- o) „systemy nawigacji” oznacza infrastrukturę opartą na satelitach, dostarczającą ogólnoświatowe, ciągłe, dokładne i gwarantowane pod względem czasu i miejsca usługi pozycjonowania lub technologię dostarczającą usługi uznawane za równoważne do celów niniejszego rozporządzenia;
- p) „urzędowy lekarz weterynarii” oznacza lekarza uznawanego przez właściwą władzę Państwa Członkowskiego;
- q) „organizator” oznacza:
- i) przewoźnika, który zleca co najmniej jednemu innemu przewoźnikowi część przewozu; lub
 - ii) osobę fizyczną lub prawną zawierającą umowę przewozu z więcej niż jednym przewoźnikiem; lub
 - iii) osobę, która podpisała sekcję 1 dziennika podróży zawartego w załączniku II;
- r) „miejsce wyjazdu” oznacza miejsce, w którym zwierzę zostało po raz pierwszy załadowane na środek transportu, pod warunkiem, że przebywało ono w tym miejscu przynajmniej przez 48 godzin przed wyjazdem;

Punkty gromadzenia zwierząt, zatwierdzone zgodnie z weterynaryjnym prawodawstwem wspólnotowym, również mogą być uznane za miejsca wyjazdu pod warunkiem, że:

- i) odległość pomiędzy pierwszym miejscem załadunku a miejscem gromadzenia jest mniejsza niż 100 km; lub

- ii) zwierzętom dostarczono odpowiednią ściółkę, i jeśli to możliwe są niezwiązane i napojone co najmniej 6 godzin przed wyjazdem z punktu gromadzenia;
- s) „miejsce przeznaczenia” oznacza miejsce, w którym przeprowadzany jest rozładunek zwierząt ze środka transportu i gdzie zwierzęta:
- i) są umieszczane w odpowiednich pomieszczeniach przez co najmniej 48 godzin przed wyjazdem; lub
 - ii) poddawane są ubojowi;
- t) „miejsce postoju lub transferu” oznacza miejsce, w którym podróż zostaje przerwana, nie będące miejscem przeznaczenia, w tym miejsce zmiany środka transportu związane z rozładunkiem lub bez rozładunku;
- u) „zarejestrowane nieparzystokopytne” oznacza zwierzęta nieparzystokopytne, o których mowa w dyrektywie 90/426/EWG ⁽¹⁾;
- v) „statek ro-ro” oznacza statek morski z urządzeniami umożliwiającymi pojazdom drogowym lub kolejowym wtaczanie i wytaczanie ze statku;
- w) „transport” oznacza wszelkie przemieszczanie zwierząt odbywające się przy użyciu środka transportu, które obejmuje załadunek i wyładunek zwierząt, transfer i odpoczynek aż do chwili zakończenia wyładunku zwierząt w miejscu przeznaczenia;
- x) „przewoźnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną transportującą zwierzęta na własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej;
- y) „nieujarzmione nieparzystokopytne” oznacza nieparzystokopytne, które nie mogą zostać związane lub prowadzone na uwięzi bez spowodowania niepotrzebnego pobudzenia, bólu lub cierpienia;
- z) „pojazd” oznacza środek transportu wyposażony w koła posiadający napęd lub holowany;

Artykuł 3

Ogólne warunki transportu zwierząt

Nikt nie może przewozić zwierząt lub zlecać transportu zwierząt w sposób powodujący ich okaleczenie lub przyczyniający się do zadawanie im cierpienia.

Ponadto należy spełnić następujące warunki:

- a) podjęto wcześniej wszystkie niezbędne czynności celem skrócenia do minimum długości trwania przewozu oraz zapewnienia potrzeb zwierząt podczas przewozu;
- b) zwierzęta są zdolne do podróży;
- c) środki transportu są przeznaczone, skonstruowane, utrzymane oraz działają w sposób pozwalający zapobiec zranieniu i cierpieniu oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt;

⁽¹⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 42. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/68/WE (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, str. 320).

- d) urządzenia do załadunku i wyładunku są odpowiednio zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i obsługiwane tak, aby zapobiec zranieniu i cierpieniu zwierząt oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zwierząt;
- e) personel zajmująca się zwierzętami posiada odpowiednie wykształcenie lub kompetencje wymagane w tym przypadku i wykonuje swoje obowiązki bez stosowania przemocy lub jakiegokolwiek metody powodującej niepotrzebny strach, zranienie lub cierpienie;
- f) transport jest przeprowadzany bez opóźnień do miejsca przeznaczenia, natomiast warunki dobrostanu zwierząt są regularnie kontrolowane i utrzymywane na odpowiednim poziomie;
- g) zwierzęta mają zapewnioną odpowiednią powierzchnię podłogi i wysokość, właściwe dla ich wielkości i zaplanowanego przewozu;
- h) woda, karma i odpoczynek są zapewnione w odpowiednich odstępach czasu oraz odpowiadają ilościowo i jakościowo danemu gatunkowi i wielkości zwierząt.
2. Przewoźnicy wyznaczają osobę fizyczną odpowiedzialną za transport i zapewniającą, aby w każdej chwili można było uzyskać informacje związane z planowaniem, wykonaniem i zakończeniem etapu przewozu, za którą są odpowiedzialni.
3. Organizatorzy zapewniają, aby podczas każdego przewozu:
- a) dobrostan zwierząt nie był zmniejszony przez niewystarczającą koordynację różnych etapów przewozu oraz aby uwzględnione zostały warunki meteorologiczne przewozu; oraz
- b) osoba fizyczna była odpowiedzialna za dostarczanie w każdej chwili właściwej władzy informacji o organizacji, wykonaniu i zakończeniu przewozu.
4. W przypadku długich przewozów pomiędzy Państwami Członkowskimi i państwami trzecimi domowych gatunków nieparzystokopytnych innych niż zarejestrowane nieparzystokopytne, bydła, owiec, kóz i świń, przewoźnicy organizatorzy stosują przepisy dotyczące dzienników podróży zamieszczone w załączniku II.

ROZDZIAŁ II

Organizatorzy, przewoźnicy, obsługa i punkty gromadzeń

Artykuł 6

Artykuł 4

Przewoźnicy

Dokumentacja transportu

1. Do transportu zwierząt uprawnione są jedynie osoby posiadające w środku transportu dokumenty określające:
- a) pochodzenie zwierząt i ich właściciela;
- b) miejsce wyjazdu;
- c) datę i czas wyjazdu;
- d) przewidziane miejsce przeznaczenia;
- e) przewidywany czas trwania przewozu.
2. Przewoźnik udostępnia dokumentację określoną w ust. 1 właściwej władzy na jej żądanie.

Artykuł 5

Obowiązki planowania w odniesieniu do transportu zwierząt

1. Żadna osoba nie może zawrzeć umowy przewozu lub umowy o podwykonawstwo na przewóz zwierząt z wyjątkiem autoryzowanych przewoźników zgodnie z art. 10 ust. 1 lub art. 11 ust. 1.

1. Przewoźnikiem może być jedynie osoba, która otrzyma zezwolenie wydane przez właściwe władze zgodnie z art. 10 ust. 1 lub w przypadku długotrwałych przewozów, zgodnie z art. 11 ust. 1. Podczas transportu zwierząt kopia zezwolenia powinna być dostępna dla właściwych władz.

2. Przewoźnicy, powiadomią właściwe władze o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji i dokumentów, o których mowa w art. 10 ust. 1 lub w przypadku przewozów, w art. 11 ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 15 dni roboczych od chwili zajścia zmian.

3. Przewoźnicy transportują zwierzęta zgodnie z przepisami technicznymi zawartymi w załączniku I.

4. Przewoźnicy powierzają obsługę zwierząt personelowi przeszkolonemu w zakresie odpowiednich przepisów załącznika I i II.

5. Do prowadzenia pojazdu lub obsługi pojazdu transportującego gatunki domowych nieparzystokopytnych, bydła, owiec, kóz, świń lub drobiu uprawnione są jedynie osoby posiadające licencję zgodnie z art. 17 ust. 2. Podczas transportu zwierząt licencja powinna być dostępna dla właściwych władz.

6. Przewoźnicy zapewniają obecność osoby obsługującej dla każdej partii zwierząt z wyjątkiem sytuacji, kiedy:

- a) zwierzęta są transportowane w zabezpieczonych, odpowiednio wentylowanych kontenerach, zawierających w razie potrzeby wystarczającą ilość karmy i wody w niewywracalnych pojemnikach, natomiast przewóz trwa dwa razy dłużej od przewidywanego czasu;
- b) kierowca pełni funkcję osoby obsługującej.

7. Ust. 1, 2, 4 i 5 nie stosują się do osób transportujących zwierzęta na maksymalną odległość 65 km, liczoną od miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia.

8. Przewoźnicy udostępniają świadectwo zatwierdzenia, jak określono w art. 18 ust. 2 lub art. 19 ust. 2, właściwym władzom kraju, do którego przewożone są zwierzęta.

9. Przewoźnicy domowych nieparzystokopytnych, z wyjątkiem zarejestrowanych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń, w długotrwałych przewozach stosują system nawigacji, o którym mowa w załączniku I, rozdział VI, ust. 4.2, od 1 stycznia 2007 r. do środków transportu drogowego po raz pierwszy wprowadzonych do użytku, natomiast od 1 stycznia 2009 r. do wszystkich środków transportu drogowego. Przechowują oni dane uzyskane przez ten system nawigacji przez co najmniej 3 lata i udostępniają je na wniosek właściwych władz, w szczególności jeżeli przeprowadzane są kontrole, o których mowa w art. 15 ust. 4. Środki wykonawcze dotyczące tego ustępu mogą zostać przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 31 ust. 2.

Artykuł 7

Kontrole poprzedzające przewóz i zatwierdzenie środków transportu

1. Długotrwały transport drogowy zwierząt dozwolony jest jedynie po wcześniejszej kontroli środków transportu oraz wydaniu świadectwa zatwierdzenia zgodnie z art. 18 ust. 1.

2. Transport zwierząt drogą morską, na odległość większą niż 10 mil morskich, domowych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń z portu Wspólnoty dozwolony jest jedynie po wcześniejszej kontroli statku do przewozu zwierząt oraz wydaniu świadectwa zatwierdzenia zgodnie z art. 19 ust. 1.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosują się do kontenerów używanych do długotrwałego transportu domowych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń drogą lądową lub/i morską.

Artykuł 8

Opiekunowie

1. Opiekunowie zwierząt w miejscu wyjazdu, transferu lub w miejscu przeznaczenia zapewniają, aby spełnione zostały reguły techniczne ustanowione w rozdziale I i III sekcja 1 załącznik I w odniesieniu do transportowanych zwierząt.

2. Opiekunowie sprawdzają wszystkie zwierzęta przybywające na miejsce tranzytu lub na miejsce przeznaczenia i określają czy ich przewóz był długotrwały. W przypadku długotrwałych przewozów domowych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń, opiekunowie przestrzegają przepisów dotyczących dziennika podróży ustanowionych w załączniku II.

Artykuł 9

Punkty gromadzenia

1. Operatorzy punktów gromadzenia zapewniają, aby zwierzęta były traktowane zgodnie z regułami technicznymi ustanowionymi w rozdziale I i III sekcja 1 załącznik I.

2. Ponadto operatorzy punktów gromadzenia, uznanych w ramach weterynaryjnego prawodawstwa Wspólnoty:

a) zapewniają obsługę zwierząt jedynie przez personel, który przeszedł szkolenia dotyczące odpowiednich reguł technicznych ustanowionych w załączniku I;

b) regularnie informują osoby znajdujące się w punktach gromadzenia o ich obowiązkach i zobowiązaniach w ramach niniejszego rozporządzenia oraz sankcjach wynikających z ich niewykonania;

c) udostępniają dla osób dopuszczonych do punktu gromadzenia informacji dotyczących właściwych władz, które powiadamiana jest o wszelkich możliwych naruszeniach wymogów niniejszego rozporządzenia;

d) w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia przez jakąkolwiek osobę obecną w punkcie gromadzenia i bez uszczerbku dla działań podejmowanych przez właściwe władze, operatorzy podejmą niezbędne środki w celu usunięcia stwierdzonej niezgodności oraz celem zapobieżenia jej ponownemu wystąpieniu;

e) przyjmują, monitorują i realizują niezbędne przepisy wewnętrzne, aby zagwarantować przestrzeganie przepisów zawartych w lit. a)–d).

ROZDZIAŁ III

Obowiązki i zobowiązania właściwych władz

Artykuł 10

Wymagania dotyczące zezwoleń dla przewoźników

1. Właściwe władze wydają przewoźnikom zezwolenie, pod warunkiem że:

- a) osoby ubiegające się znajdują się, lub w przypadku osób ubiegających się i znajdujących się w państwach trzecich, są reprezentowane w Państwie Członkowskim, w którym ubiegają się o zezwolenie;
- b) osoby ubiegające się wykazały, że dysponują wystarczającą liczbą właściwego personelu, wyposażenia i procedur operacyjnych umożliwiających im przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, w tym w odpowiednim przypadku zasad dobrej praktyki;
- c) osoby ubiegające się lub ich przedstawiciele nie figurują w rejestrze skazanych za poważne naruszenia prawodawstwa wspólnotowego oraz/lub ustawodawstwa krajowego dotyczącego ochrony zwierząt w ciągu trzech lat poprzedzających złożenie wniosku. Przepis ten nie ma zastosowania w sytuacji, gdy składający wniosek zapewnił właściwe władze, że podjęte zostały wszystkie środki celem uniknięcia dalszych naruszeń.

2. Właściwe władze wydają zezwolenia określone w ust. 1, zgodnie ze wzorem przedstawionym w rozdziale I załącznika III. Tego rodzaju zezwolenie będzie ważne maksymalnie pięć lat od daty wystawienia i nie będzie obowiązywało w przypadku długotrwałego przewozu.

Artykuł 11

Wymagania dotyczące zezwoleń w przypadku długotrwałych przewozów

1. Właściwe władze wydają przewoźnikom zezwolenia na długotrwały transport, pod warunkiem że:

- a) spełnią oni przepisy art. 10 ust. 1;
- b) osoby ubiegające się złożą następujące dokumenty:
 - i) ważne prawa jazdy kierowców i osób obsługujących, jak określono w art. 17 ust. 2 w odniesieniu do wszystkich kierowców i osób obsługujących podczas długotrwałego przewozu;
 - ii) ważne świadectwa zatwierdzenia, jak określono w art. 18 ust. 2 w odniesieniu do wszystkich środków transportu używanych podczas długotrwałego przewozu;
 - iii) zawierające szczegółowe informacje dotyczące procedur umożliwiających przewoźnikowi śledzenie i rejestrowanie

wanie ruchu pojazdów drogowych, za które odpowiadają oraz procedur kontaktowania się z poszczególnymi kierowcami w każdej chwili podczas długotrwałego przewozu;

iv) plan kryzysowy w nagłych przypadkach.

2. Do celów ust. 1 lit. b) ppkt iii) przewoźnicy transportujący w ramach długotrwałego przewozu domowe nieparzystokopytne inne niż zarejestrowane nieparzystokopytne, gatunki domowego bydła, owiec, kóz i świń wykazują stosowanie systemu nawigacji określonego w art. 6 ust. 9:

- a) w przypadku środków transportu drogowego po raz pierwszy wprowadzonych do użytku, od 1 stycznia 2007 r.;
- b) w przypadku wszystkich środków transportu drogowego, od 1 stycznia 2009 r.

3. Właściwe władze wydają zezwolenia zgodnie ze wzorem przedstawionym w rozdziale II załącznika III. Tego rodzaju zezwolenie jest ważne maksymalnie pięć lat od daty wystawienia i jest ważne podczas wszystkich przewozów, w tym długotrwałych.

Artykuł 12

Ograniczenia w odniesieniu do wniosków o zezwolenie

Zgodnie z art. 10 lub art. 11 przewoźnicy składają wniosek o zezwolenie wyłącznie do jednej władzy i wyłącznie w jednym Państwie Członkowskim.

Artykuł 13

Przedmiot zezwolenia wydawanego przez właściwe władze

1. Właściwe władze mogą ograniczyć zakres zezwolenia określonego w art. 10 ust. 1 lub zezwolenia na długotrwały przewóz określonego w art. 11 ust. 1 w zależności od kryteriów, które mogą zostać poddane kontroli podczas transportu.

2. Właściwe władze wydają zezwolenie określone w art. 10 ust. 1 lub zezwolenie na długotrwały przewóz określone w art. 11 ust. 1 z numerem niepowtarzalnym w danym Państwie Członkowskim. Zezwolenie sporządzone jest w językach urzędowych Państwa Członkowskiego oraz w języku angielskim, jeśli przewoźnik prowadzi działalność w innym Państwie Członkowskim.

3. Właściwe władze prowadzą rejestr zezwoleń określonych w art. 10 ust. 1 lub art. 11 ust. 1 w sposób umożliwiający właściwym władzom szybką identyfikację przewoźnika, w szczególności w przypadku gdy nie spełnia on wymagań niniejszego rozporządzenia.

4. Właściwe władze prowadzą rejestr zezwoleń określonych w art. 11 ust. 1 w postaci elektronicznej bazy danych. Nazwa przewoźnika i numer zezwolenia jest ogólnodostępny podczas okresu ważności zezwolenia. Zgodnie z regułami wspólnotowymi oraz/lub krajowymi dotyczącymi ochrony danych osobowych, e prawo dostępu do pozostałych danych dotyczące zezwolenia udzielane jest przez Państwo Członkowskie. Baza danych zawiera również decyzje wydane zgodnie z art. 26 ust. 4 lit. c) oraz art. 26 ust. 6.

Artykuł 14

Kontrole oraz inne środki związane z dziennikiem podróży podejmowane przez właściwe władze przed długotrwałym przewozem

1. W przypadku długotrwałego przewozu między Państwami Członkowskimi i państwami trzecimi domowych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń, właściwe władze miejsca wyjazdu:

a) przeprowadzają właściwe kontrole w celu sprawdzenia czy:

i) przewoźnicy wskazani w dzienniku posiadają odpowiednie zezwolenia na transport, ważne świadectwa zatwierdzenia środka transportu do przewozu na duże odległości oraz ważne zaświadczenia o uprawnieniach kierowców i osób obsługujących;

ii) dziennik podróży złożony przez organizatora jest możliwy do zrealizowania i zgodny z niniejszym rozporządzeniem;

b) jeżeli wynik kontroli opisanych w lit. a) jest niezadowalający, wymagają od organizatora zmiany ustaleń dotyczących przewidzianych dzienników podróży w przypadku długotrwałego przewozu w taki sposób, aby były zgodne z niniejszym rozporządzeniem;

c) jeżeli wynik kontroli opisanych w lit. a) jest zadowalający, właściwe władze stemplują dziennik podróży;

d) przekazują szczegółowe informacje dotyczące planowanego długotrwałego przewozu znajdujące się w dzienniku podróży, tak szybko jak to możliwe, do właściwych władz miejsca przeznaczenia, punktu wyjścia lub punktu kontroli za pośrednictwem systemu wymiany informacji opisanego w art. 20 dyrektywy 90/425/EWG.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 lit. c), stemplowanie dziennika podróży nie jest wymagane w odniesieniu do przewozów przy użyciu systemu opisanego w art. 6 ust. 9.

Artykuł 15

Kontrole przeprowadzane przez właściwe władze na każdym etapie długotrwałego przewozu

1. Na każdym etapie długotrwałego przewozu właściwe władze przeprowadzają właściwe kontrole wrywkowe lub ukierunkowane celem sprawdzenia, czy przewidywany czas podróży jest możliwy do zrealizowania oraz czy przewóz spełnia wymogi niniejszego rozporządzenia, a w szczególności czy czas podróży i postoju jest zgodny z limitami określonymi w rozdziale V załącznika I.

2. W przypadku długotrwałego przewozu między Państwami Członkowskimi i państwami trzecimi, kontrole zdolności do podróży w miejscu wyjazdu, jak podano w rozdziale I załącznika I, będą dokonywane przed załadunkiem i będą stanowić część kontroli stanu zdrowia zwierząt określonych odpowiednim weterynaryjnym prawodawstwem wspólnotowym, czasowo ograniczonym takim prawodawstwem.

3. Jeżeli miejscem przeznaczenia jest rzeźnia, kontrole przewidziane w ust. 1 mogą być przeprowadzone jako część kontroli dobrostanu zwierząt ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r., ustanawiającym szczegółowe warunki dla organizacji kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽¹⁾.

4. Zapisy przemieszczania się środków transportu drogowego otrzymane z systemu nawigacyjnych mogą być, w razie potrzeby, wykorzystywane do przeprowadzania tych kontroli.

Artykuł 16

Szkolenie personelu i wyposażenie właściwych władz

Właściwe władze zapewniają, aby personel został odpowiednio wyszkolony i posiadał odpowiednie wyposażenie do kontroli danych zapisywanych przez:

— urządzenie rejestrujące drogowego środka transportu, opisane w rozporządzeniu (EWG) nr 3821/85;

— system nawigacji.

Artykuł 17

Szkolenia i licencje

1. W szkoleniach będą mogli uczestniczyć personel przewoźników oraz punktów gromadzeń do celów art. 6 ust. 4 oraz art. 9 ust. 2 lit. a).

⁽¹⁾ Dz.U. L 226, 25.6.2004, str. 83.

2. Licencje dla kierowców i osób obsługujących pojazdy drogowe przewożące domowe nieparzystokopytne lub gatunki domowego bydła, owiec, kóz i świń, jak określono w art. 6 ust. 5 są wydawane zgodnie z załącznikiem IV. Licencja jest sporządzona w językach urzędowych Państwa Członkowskiego, w którym wydawane jest zaświadczenie oraz w języku angielskim, jeśli kierowca lub osoba obsługująca pracuje w innym Państwie Członkowskim. Licencja zostanie wydana przez właściwe władze lub organ wyznaczony do tego celu przez Państwo Członkowskie zgodnie ze wzorem znajdującym się w rozdziale III załącznika III. Licencja powinna dotyczyć jedynie wyszczególnionych gatunków lub grup gatunków.

Artykuł 18

Świadectwo zatwierdzenia środka transportu drogowego

1. Właściwe władze lub organy wyznaczone przez Państwo Członkowskie wydają świadectwo zatwierdzenia środka transportu drogowego wykorzystywanego do długotrwałego transportu pod warunkiem, że środek transportu:

- a) nie jest przedmiotem innego wniosku o zatwierdzenie i nie posiada świadectwa zatwierdzenia wydanego przez inne władze tego samego lub innego Państwa Członkowskiego;
- b) został poddany kontroli przez właściwe władze lub organ wyznaczony przez Państwo Członkowskie i spełnia wymagania zawarte w rozdziałach II i VI załącznika I w stosunku do zaprojektowania, konstrukcji i utrzymania środków transportu przeznaczonych do długotrwałych przewozów.

2. Właściwe władze lub organ wyznaczony przez Państwo Członkowskie wydaje każde zaświadczenie z niepowtarzalnym w danym Państwie Członkowskim numerem oraz zgodnie ze wzorem zawartym w rozdziale IV załącznika III. Licencja zostanie sporządzona w językach urzędowych Państwa Członkowskiego, w którym wydano zaświadczenie oraz w języku angielskim. Zaświadczenie ważne jest maksymalnie przez okres pięciu lat od chwili wydania oraz będzie przestaje być ważne w przypadku modyfikacji lub przebudowy środka transportu w sposób wpływający na dobrostan zwierząt.

3. Właściwe władze rejestrują świadectwa zatwierdzenia środków transportu drogowego do długotrwałego przewozu w elektronicznej bazie danych, w sposób umożliwiający szybką identyfikację przez właściwe władze wszystkich Państw Członkowskich, w szczególności w przypadku gdy nie spełnione są wymagania niniejszego rozporządzenia.

4. Państwa Członkowskie mogą odstąpić od stosowania przepisów niniejszego artykułu oraz przepisów rozdziału V ust. 1.4. lit. b) oraz rozdziału VI załącznika I w odniesieniu do środków transportu drogowego, w przypadku przewozu nie przekraczającego 12 godzin, w celu dotarcia do miejsca przeznaczenia.

Artykuł 19

Świadectwo zatwierdzenia statku do transportu zwierząt

1. Właściwe władze lub organ wyznaczony przez Państwo Członkowskie wydaje na wniosek, świadectwo zatwierdzenia statku do transportu zwierząt pod warunkiem, że statek:

- a) jest obsługiwany w Państwie Członkowskim, w którym złożono wniosek;
- b) nie jest przedmiotem wniosku o zatwierdzenie i nie posiada świadectwa zatwierdzenia wydanego przez właściwe władze tego samego lub innego Państwa Członkowskiego;
- c) został poddany kontroli przez właściwe władze lub organ wyznaczony przez Państwo Członkowskie i spełnia wymagania zawarte w sekcji 1 rozdział VI załącznika I w stosunku do konstrukcji i wyposażenia statków przeznaczonych do transportu zwierząt.

2. Właściwe władze lub organ wyznaczony przez Państwo Członkowskie wydaje każde świadectwo z niepowtarzalnym w danym Państwie Członkowskim numerem. Świadectwo jest sporządzone w językach urzędowych Państwa Członkowskiego, w którym wydano świadectwo oraz w języku angielskim. Świadectwo jest ważne maksymalnie przez okres pięciu lat od chwili wydania oraz przestaje być ważne w przypadku modyfikacji lub przebudowy środka transportu w sposób wpływający na dobrostan zwierząt.

3. Właściwe władze rejestrują świadectwa zatwierdzenia statków przeznaczonych do transportu zwierząt w sposób umożliwiający szybką identyfikację przez właściwe władze, w szczególności, w przypadku gdy nie są spełnione wymagania niniejszego rozporządzenia.

4. Właściwe władze rejestrują świadectwa zatwierdzenia statków przeznaczonych do transportu zwierząt w elektronicznej bazie danych w sposób umożliwiający szybką identyfikację przez właściwe władze, w szczególności w przypadku gdy nie są spełnione wymagania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 20

Kontrola statków do transportu zwierząt podczas załadunku i rozładunku

1. Właściwe władze kontrolują statki do transportu zwierząt przed każdym załadunkiem zwierząt w celu sprawdzenia w szczególności czy:

- a) statek do transportu zwierząt jest zbudowany i wyposażony dla danej liczby i rodzaju transportowanych zwierząt;

- b) przedziały dla zwierząt są w dobrym stanie;
- c) wyposażenie opisane w rozdziale IV załącznika I jest w dobrym stanie.

2. Właściwe władze kontrolują następujące punkty przed i podczas każdego załadowania/rozładowania statków do transportu zwierząt celem zapewnienia aby:

- a) zwierzęta były zdolne do kontynuacji podróży;
- b) operacje ładowania/rozładowania były przeprowadzane zgodnie z rozdziałem III załącznika I;
- c) rozwiązania dotyczące wody i karmy były zgodne z sekcją 2 rozdziału IV załącznika I.

Artykuł 21

Kontrole w punktach wyjścia oraz punktach kontroli granicznej

1. Bez uszczerbku dla kontroli ustanowionych w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 639/2003, gdy zwierzęta znajdują się w punktach wyjścia lub w punktach kontroli granicznej, urzędowi lekarze weterynarii Państw Członkowskich sprawdzają czy zwierzęta są transportowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności czy:

- a) przewoźnicy posiadają kopię ważnego zezwolenia określonego art. 10 ust. 1 lub w odniesieniu do długotrwałych przewozów w art. 11 ust. 1;
- b) kierowcy pojazdów drogowych transportujących domowe nieparzystokopytne, gatunki domowego bydła, owiec, kóz i świń lub drób, oraz osoby obsługujące posiadają ważne licencje, określone art. 17 ust. 2;
- c) zwierzęta są zdolne do dalszej podróży;
- d) środki transportu, w których zwierzęta mają kontynuować podróż spełniają warunki określone w rozdziale II oraz w stosownym przypadku rozdziału VI załącznika I;
- e) w przypadku wywozu, przewoźnicy dostarczyli dowód na to, iż podróż z miejsca wyjazdu do pierwszego miejsca rozładunku w kraju ostatecznego przeznaczenia odbyła się zgodnie z wszelkimi umowami międzynarodowymi wymienionymi w załączniku V, obowiązującymi w danym kraju;
- f) możliwy był lub jest długotrwały przewóz domowych nieparzystokopytnych oraz gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń.

2. W przypadku długotrwałego przewozu domowych nieparzystokopytnych, gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń, urzędowi lekarze weterynarii w punktach wyjścia oraz punktach kontroli granicznej wykonują i odnotowują kontrole

wymienione w sekcji 3 „Miejsce przeznaczenia” dziennika podróży w załączniku II. Zapisy z tych kontroli oraz kontroli opisanych w ust. 1 będą przechowywane przez właściwe władze przez okres co najmniej trzech lat od daty kontroli, w tym kopia odpowiedniego formularza lub wydruki opisane w załączniku I lub załączniku IB do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85, o ile pojazd jest objęty tym rozporządzeniem.

3. Jeśli właściwe władze uznają zwierzęta za niezdolne do ukończenia podróży, zostaną one rozładowane, napojone, nakarmione i zostanie im zapewniony odpoczynek.

Artykuł 22

Opóźnienia podczas transportu

1. Właściwe władze podejmują niezbędne środki, aby zapobiec lub ograniczyć do minimum wszelkie opóźnienia podczas transportu lub cierpienia zwierząt, w przypadku gdy nieprzewidziane okoliczności utrudniają stosowanie niniejszego rozporządzenia. Właściwe władze zapewniają szczególnie środki w odniesieniu do miejsc transferu, punktów wyjścia lub punktów kontroli granicznej pozwalające na traktowanie transportu zwierząt w sposób priorytetowy.

2. Niedozwolone jest wstrzymanie jakiegokolwiek partii zwierząt podczas transportu, chyba że jest to niezbędne dla dobrostanu zwierząt lub z przyczyn bezpieczeństwa publicznego. Między zakończeniem załadunku a rozpoczęciem przewozu nie powinny wystąpić żadne niepotrzebne opóźnienia. Jeśli jakkolwiek partia zwierząt musi zostać wstrzymana podczas transportu na więcej niż dwie godziny, właściwe władze zapewniają, aby poczyniono odpowiednie kroki związane z opieką nad zwierzętami oraz, w razie potrzeby, z ich nakarmieniem, napojeniem, rozładowaniem i umieszczeniem w odpowiednich pomieszczeniach.

ROZDZIAŁ IV

Wprowadzenie w życie i wymiana informacji

Artykuł 23

Środki interwencyjne podejmowane w przypadku gdy przewoźnicy nie stosują przepisów niniejszego rozporządzenia

1. Jeśli właściwe władze stwierdzą, że nie są spełniane jakiegokolwiek przepisy niniejszego rozporządzenia, podejmują one lub skłaniają osobę odpowiedzialną za zwierzęta do podjęcia działań niezbędnych dla zachowania dobrostanu zwierząt.

Tego rodzaju działanie nie powoduje niepotrzebnego lub dodatkowego cierpienia zwierząt i jest odpowiednie do wielkości związanego z nim ryzyka. Właściwe władze pokrywają w odpowiedni sposób koszty tego rodzaju działań.

2. W zależności od okoliczności każdego przypadku, tego rodzaju działania mogą obejmować:

- a) zmianę kierowcy lub osoby obsługującej;
- b) prowizoryczne naprawienie środka transportu w celu zapobieżenia bezpośredniemu zranieniu zwierząt;
- c) przeniesienie partii lub części partii do innego środka transportu;
- d) powrót zwierząt do miejsca wyjazdu możliwie najkrótszą trasą lub zezwolenie na kontynuowanie przewozu zwierząt do miejsca przeznaczenia możliwie najkrótszą trasą w zależności od tego, które z tych działań jest bardziej wskazane dla dobrostanu zwierząt;
- e) rozładowanie zwierząt i umieszczenie ich w odpowiednich pomieszczeniach pod odpowiednią opieką, aż do rozwiązania problemu.

Jeżeli nie istnieją inne środki ochrony dobrostanu zwierząt, zostaną one w humanitarny sposób zabite lub uspione.

3. Jeżeli muszą zostać podjęte działania w związku z nieprzestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia, jak określono w ust. 1, a konieczny jest transport zwierząt z naruszeniem jednego z przepisów niniejszego rozporządzenia, właściwe władze wydają zezwolenie na transport zwierząt. Zezwolenie określa zwierzęta, których dotyczy oraz określa warunki, w których mogą być transportowane, zanim przepisy niniejszego rozporządzenia zostaną całkowicie spełnione. Tego rodzaju zezwolenie będzie dołączone do transportu ze zwierzętami.

4. Właściwe władze bezzwłocznie podejmują niezbędne środki, jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z osobą odpowiedzialną za zwierzęta lub gdy osoba ta nie stosuje się do poleceń.

5. Decyzje podjęte przez właściwe władze oraz przyczyny takich decyzji są możliwie najszybciej przekazywane przewoźnikowi lub jego przedstawicielowi oraz właściwym władzom, które udzieliły zezwolenia określonego w art. 10 ust. 1 lub art. 11 ust. 1. W odpowiednim przypadku, właściwe władze zapewniają pomoc przewoźnikowi, aby ułatwić wprowadzenie wymaganych środków interwencyjnych.

Artykuł 24

Wzajemna pomoc i wymiana informacji

1. Zasady i procedury informowania ustanowione w dyrektywie Rady 89/608/EWG⁽¹⁾ stosują się do celów niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 351 z 2.12.1989, str. 34.

2. Każde Państwo Członkowskie przekazuje szczegółowe informacje dotyczące punktu kontaktowego do celów niniejszego rozporządzenia, w tym adres elektroniczny, jeżeli taki istnieje, w ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jak również każdą aktualizację tego rodzaju danych. Komisja przekazuje szczegółowe informacje dotyczące punktu kontaktowego innym Państwom Członkowskim w obrębie Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt.

Artykuł 25

Kary

Państwa Członkowskie określają zasady nakładania kar, stosowane w przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia i podejmują wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Stosowane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa Członkowskie informują Komisję o tych przepisach, jak również o przepisach dotyczących stosowania art. 26 najpóźniej do 5 lipca 2006 r. oraz bezzwłocznie informują o wszelkich zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 26

Naruszenia i powiadamianie o naruszeniach

1. W przypadku wszelkich naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia, właściwe władze podejmują szczególne środki określone w ust. 2–7.

2. Jeżeli właściwe władze stwierdzają, że przewoźnik nie przestrzega przepisów niniejszego rozporządzenia lub środek transportu nie spełnia jego wymogów oraz jeśli kierowca nie przestrzega wymagań niniejszego rozporządzenia, powiadają one niezwłocznie właściwe władze, które wydały przewoźnikowi zezwolenie lub świadectwo zatwierdzenia dla środka transportu lub licencję kierowcy. Tego rodzaju powiadomienie zawiera wszelkie odpowiednie dane i dokumenty.

3. Jeżeli właściwe władze miejsca przeznaczenia stwierdzają, że przewóz odbył się z naruszeniem przepisów niniejszego rozporządzenia, właściwe władze miejsca wyjazdu zostaną o tym bezzwłocznie poinformowane. Tego rodzaju powiadomienie zawiera wszelkie odpowiednie dane i dokumenty.

4. Jeżeli właściwe władze stwierdzą, że przewoźnik nie przestrzega przepisów niniejszego rozporządzenia lub środek transportu nie spełnia jego wymogów lub jeśli właściwe władze otrzymują powiadomienie określone w ust. 2 lub 3, właściwe władze:

- a) żądają od danego przewoźnika usunięcia niezgodności oraz ustanowienia systemów zapobiegających ponownemu pojawieniu się niezgodności;

b) poddają przewoźnika dodatkowym kontrolom, w szczególności wymagającym obecności lekarza weterynarii przy załadunku zwierząt;

c) zawieszają lub unieważniają zezwolenie przewoźnika lub świadectwo zatwierdzenia danych środków transportu.

5. W przypadku naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia przez kierowcę lub osobę obsługującą posiadającą licencję określoną w art. 17 ust. 2, właściwe władze mogą zawiesić lub unieważnić licencję, w szczególności jeśli naruszenie pozwala stwierdzić, że kierowca lub osoba obsługująca nie posiada wystarczającej wiedzy o transporcie zwierząt zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

6. W przypadku powtarzających się lub poważnych naruszeń niniejszego rozporządzenia, Państwo Członkowskie może czasowo zakazać danemu przewoźnikowi lub środkom transportu, przewożenia zwierząt przez swoje terytorium, nawet jeśli przewoźnik lub środek transportu posiada świadectwo zatwierdzenia innego Państwa Członkowskiego pod warunkiem, że wszystkie możliwości wzajemnej pomocy i wymiany informacji określone w art. 24 zostały wykorzystane.

7. Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszystkie punkty kontaktowe określone w art. 24 ust. 2 były bezzwłocznie powiadamiane o wszelkich decyzjach podjętych zgodnie z ust. 4 lit. c) lub ust. 5 lub 6 niniejszego artykułu.

Artykuł 27

Kontrole i roczne sprawozdania właściwych władz

1. Właściwe władze zapewniają, aby spełnione zostały wymagania niniejszego rozporządzenia poprzez przeprowadzenie niedyskryminacyjnej kontroli zwierząt, środków transportu i związanych z nimi dokumentów. Tego rodzaju inspekcje muszą być przeprowadzane na odpowiedniej partii zwierząt transportowanych w obrębie każdego Państwa Członkowskiego każdego roku, i mogą być przeprowadzane w tym samym czasie, co kontrole w innych celach. Odsetek inspekcji wzrośnie, jeśli przepisy niniejszego rozporządzenia nie będą przestrzegane. Wymienione odsetki zostaną ustalone zgodnie z procedurami określonymi w art. 31 ust. 2.

2. Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji każdego roku do 30 czerwca roczne sprawozdanie za poprzedni rok w sprawie kontroli określonych w ust. 1. Do sprawozdania dołączona jest analiza najważniejszych stwierdzonych nieprawidłowości oraz plan działań mających na celu ich usunięcie.

Artykuł 28

Kontrole na miejscu

Eksperti weterynaryjni Komisji mogą, we współpracy z władzami danego Państwa Członkowskiego oraz w sposób niezbędny dla zapewnienia właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, przeprowadzić kontrole na miejscu, zgodnie z procedurami określonymi w art. 45 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (¹).

Artykuł 29

Zasady dobrej praktyki

Państwa Członkowskie wspierają rozwój zasad dobrej praktyki, które obejmują wskazówki zgodności z niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności z art. 10 ust. 1. Tego rodzaju zasady zostaną określone na szczeblu krajowym, pomiędzy kilkoma Państwami Członkowskimi lub na poziomie Wspólnoty. Zachęca się do upowszechniania i stosowania zasad dobrej praktyki krajowych i wspólnotowych.

ROZDZIAŁ V

Środki wykonawcze i procedura komitetu

Artykuł 30

Zmiany w załącznikach i przepisach wykonawczych

1. Zmiany w załącznikach do niniejszego rozporządzenia wprowadza Rada, która działając większością kwalifikowaną, na wniosek Komisji, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania do postępu technologicznego i naukowego, z wyjątkiem rozdziału IV, rozdziału VI ust. 3.1 załącznika I, sekcje 1–5 załącznika II, III, IV, V i VI, które mogą zostać zmienione zgodnie z procedurą określoną w art. 31 ust. 2.

2. Wszelkie niezbędne szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące niniejszego rozporządzenia mogą zostać przyjęte zgodnie z procedurą określoną w art. 31 ust. 2.

3. Zaświadczenia i inne dokumenty przewidziane w weterynaryjnym prawodawstwie wspólnotowym w odniesieniu do zwierząt mogą zostać uzupełnione zgodnie z procedurą określoną w art. 31 ust. 2 w celu uwzględnienia wymogów niniejszego rozporządzenia.

4. Obowiązek posiadania licencji określonej w art. 6 ust. 5 może zostać rozszerzony na kierowców lub osoby obsługujące inne zwierzęta domowe, zgodnie z procedurami określonymi w art. 31 ust. 2.

5. Odstępstwa od przepisów ust. 2 lit. e) rozdziału I załącznika I mogą zostać przyjęte przez Komisję w przypadku wyjątkowych rynkowych środków wspierających, związanych z ograniczeniami przemieszczania się w sytuacji zastosowania weterynaryjnych środków kontroli chorób. Komitet, o którym mowa w art. 31 zostanie poinformowany o wszystkich przyjętych środkach.

(¹) Dz.U. L 191 z 28.5.2004, str. 1.

6. Odstępstwa dotyczące wymagań dla długotrwałych przewozów, uwzględniające oddalenie niektórych regionów od głównego obszaru Wspólnoty, mogą zostać przyjęte zgodnie z procedurą z art. 31 ust. 2.

7. W drodze odstępstwa od niniejszego rozporządzenia, Państwa Członkowskie mogą kontynuować stosowanie przepisów ustawodawstwa krajowego w odniesieniu do transportu zwierząt z regionów peryferyjnych, zwierząt pochodzących lub przybywających do tych regionów. Komisja zostanie poinformowana o tym fakcie.

8. Podczas przyjmowania szczegółowych przepisów dotyczących gatunków nie wymienionych bezpośrednio w załącznikach, Państwo Członkowskie może ustanowić lub utrzymać dodatkowe krajowe reguły w zakresie transportu zwierząt tego gatunku.

Artykuł 31

Procedura komitetu

1. Komisję wspiera Stały Komitet ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt, ustanowiony rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.

2. W przypadku odniesień do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE.

Okres określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet przyjmie swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 32

Sprawozdanie

W ciągu czterech lat od daty określonej w art. 37 akapit drugi, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu niniejszego rozporządzenia na dobrostan zwierząt podczas transportu oraz na handlowy przepływ zwierząt w obrębie rozszerzonej. Sprawozdanie uwzględnia w szczególności dowody naukowe dotyczące potrzeb związanych z dobrostanem zwierząt oraz sprawozdanie dotyczące wprowadzenia w życie systemu nawigacji, określonego w załączniku I, rozdział VI, ustęp 4.3, jak również społeczno-gospodarczego oddziaływania niniejszego rozporządzenia, w tym aspektów regionalnych. Niniejszemu sprawozdaniu mogą towarzyszyć, w razie potrzeby, stosowne propozycje ustawodawcze dotyczące długoterminowych przewozów, w szczególności czasu przewozu, okresów odpoczynku i wielkość powierzchni ładownej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1642/2003 (Dz.U. L 245 z 29.9.2003, str. 4).

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

Artykuł 33

Uchylenia

Dyrektywę 91/628/EWG oraz rozporządzenie (WE) nr 411/98 uchyla się 5 stycznia 2007 r. Odniesienia do uchylonej dyrektywy i rozporządzenia są rozumiane jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 34

Zmiany w dyrektywie 64/432/EWG

W dyrektywie 64/432/EWG wprowadza się niniejszym następujące zmiany:

1) Art. 11 otrzymuje brzmienie:

a) w ustępie 1 dodaje się następujący punkt:

„ee) zgodnie z przepisami dyrektywy 98/58/WE i rozporządzenia (WE) nr 1/2005 ^(*) mającymi do nich zastosowanie;

^(*) Dz.U. L 3 z 5 stycznia 2005.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Właściwe władze mogą zawiesić lub wycofać zgodę w przypadku niezgodności z tym artykułem lub innymi odpowiednimi przepisami niniejszej dyrektywy lub rozporządzenia (WE) nr 1/2005, bądź innego prawodawstwa weterynaryjnego Wspólnoty wymienionego w rozdziale I załącznika A do dyrektywy 90/425/EWG ^(*). Zgoda może zostać przywrócona jeśli właściwe władze są usatysfakcjonowane ze spełniania przez punkt gromadzenia odpowiednich przepisów, o których mowa w niniejszym ustępie.

^(*) Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 29.”

2) Artykuł 12 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 12

1. Państwa Członkowskie zapewnią, aby przewoźnicy spełnili następujące dodatkowe warunki:

a) do przewozu zwierząt należy stosować środki transportu:

i) skonstruowane w taki sposób, aby odchody zwierząt, ściółka lub karma nie wyciekały lub wypadały z pojazdu; oraz

ii) czyszczone i dezynfekowane natychmiast po każdym transporcie zwierząt lub produktu mogącego mieć wpływ na zdrowie zwierząt oraz koniecznie przed nowym załadunkiem zwierząt, przy użyciu środków odkażających urzędowo zezwolonych przez właściwe władze;

b) muszą:

i) posiadać odpowiednie urządzenia do czyszczenia i odkażania zaaprobowane przez właściwe władze, w tym urządzenia do przechowywania ściółki i obornika; albo

ii) zapewniać dokumentację, że tego rodzaju działania są wykonywane przez trzecią stronę zatwierdzoną przez właściwe władze.

2. Przewoźnik musi zapewnić, aby dla każdego pojazdu używanego do transportu zwierząt prowadzony był rejestr zawierający co najmniej następujące informacje, przechowywane przez okres minimum trzech lat:

a) miejsca, daty i czasy pobrania, nazwisko lub nazwa przedsiębiorstwa oraz adres gospodarstwa lub punktu gromadzenia, skąd zwierzęta zostały pobrane;

b) miejsca, daty i czasy dostarczenia, oraz nazwisko lub nazwa przedsiębiorstwa oraz adres odbiorcy;

c) gatunki i liczba przewożonych zwierząt;

d) data i miejsce dezynfekcji;

e) szczegóły dotyczące dołączonej dokumentacji, w tym ilość dokumentów;

f) spodziewany czas trwania każdej podróży.

3. Przewoźnicy zapewnią, aby partia lub zwierzęta w żadnym okresie pomiędzy opuszczeniem gospodarstwa lub miejsca gromadzenia, a dotarciem do miejsca, nie wchodziły w kontakt ze zwierzętami o niższym statusie zdrowotnym.

4. Państwa Członkowskie zapewniają, aby przewoźnicy stosowali przepisy niniejszego artykułu w odniesieniu do odpowiedniej dokumentacji, która musi towarzyszyć zwierzętom.

5. Niniejszy artykuł nie stosuje się do osób transportujących zwierzęta na odległość maksymalnie 65 km, liczonych od miejsca wyruszenia do miejsca przeznaczenia.

6. W przypadku niespełnienia postanowień niniejszego artykułu, stosuje się mutatis mutandis przepisy dotyczące naruszeń i powiadomień o naruszeniach zawarte w art. 26 rozporządzenia (WE) nr 1/2005 w odniesieniu do zdrowia zwierząt."

Artykuł 35

Zmiany w dyrektywie 93/119/WE

W załączniku A do dyrektywy 93/119/WE, ustęp 3 części II otrzymuje następujące brzmienie:

„3. Zwierzęta muszą być przemieszczane ostrożnie. Przejścia muszą być skonstruowane w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko uszkodzeń ciała zwierząt, oraz muszą być ustawione tak, aby wykorzystać tendencje stadne zwierząt. Przyrządy służące do kierowania zwierzętami muszą być stosowane jedynie do tego celu i tylko przez krótki czas. Użycie urządzeń wykorzystujących wstrząsy elektryczne powinno być unikane, o ile jest to tylko możliwe. W każdym przypadku, urządzenia te będą stosowane tylko wobec dorosłego bydła i dorosłych świń odmawiających ruchu i tylko wtedy, gdy przed nimi znajduje się przestrzeń, w kierunku której mogą się przesuwać. Impulsy powinny trwać nie dłużej niż jedną sekundę, być odpowiednio oddzielone i stosowane jedynie do mięśni tylnej części ciała. Impulsy nie mogą być stosowane w sposób powtarzalny, jeśli zwierzę nie reaguje.”

Artykuł 36

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 1255/97

W rozporządzeniu (WE) nr 1255/97 wprowadza się następujące zmiany:

1) w całym rozporządzeniu słowa „miejsca postojowe” zamienia się słowami „punkty kontroli”;

2) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Punkty kontroli to miejsca gdzie zwierzęta odpoczywają przez co najmniej 12 godzin lub więcej zgodnie z pkt 1.7 lit. b) rozdziału V załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1/2005 (*).

(*) Dz.U. L 3 z 5 stycznia 2005.”

3) Art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

1. Właściwy organ zatwierdza i nadaje każdemu miejscu kontrolnemu numer zatwierdzający. Takie zatwierdzenie może być ograniczone do szczególnych gatunków lub niektórych kategorii zwierząt i stanu zdrowia. Państwa Członkowskie przekazują Komisji wykaz zatwierdzonych miejsc kontrolnych i wszystkie uaktualnienia w tym zakresie.

Państwa Członkowskie informują również Komisję o szczegółowych uzgodnieniach dotyczących stosowania przepisów art. 4 ust. 2, w szczególności dotyczących okresu stosowania zatwierdzonych pomieszczeń jako punktów kontroli oraz punktów o podwójnym zastosowaniu.

2. Punkty kontroli są umieszczone w wykazie przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 31 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2005 na wniosek właściwego organu danego Państwa Członkowskiego.

3. Państwa Członkowskie mogą zaproponować wykaz punktów kontroli jedynie wówczas, jeśli właściwe organy sprawdziły jego zgodność z odpowiednimi wymogami, i zatwierdziły wykaz. W celu takiego zatwierdzenia właściwy organ, określony w art. 2 ust. 6 dyrektywy 90/425/EWG zapewnia, aby punkty kontroli spełniały wszystkie wymogi wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia; a ponadto, aby te punkty kontroli:

a) znajdowały się w obszarze nie objętym zakazami lub ograniczeniami zgodnie z odpowiednim prawodawstwem wspólnotowym;

b) pozostawały pod kontrolą urzędowego lekarza weterynarii, który zapewnia, między innymi, zgodność z przepisami niniejszego rozporządzenia;

c) działały zgodnie ze wszystkimi odpowiednimi regułami wspólnotowymi dotyczącymi zdrowia zwierząt, przemieszczania się zwierząt i ochrony zwierząt w czasie uboju;

d) były poddawane regularnej kontroli, co najmniej dwa razy do roku mającej na celu zapewnienie, aby wymagania odnośnie uzyskania zatwierdzenia zostały spełnione.

4. Państwo Członkowskie musi, w poważnych przypadkach, w szczególności odnośnie dobrostanu zwierząt lub zdrowia zwierząt, zawiesić korzystanie z punktu kontroli usytuowanego na jego terytorium. Komisja oraz Państwa Członkowskie zostaną powiadomione o takim zawieszeniu oraz o przyczynach zawieszenia. Zawieszenie wykorzystywania punktu kontroli może mieć miejsce jedynie po notyfikowaniu przyczyn tej decyzji Komisji i innym Państwom Członkowskim.

5. Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 31 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2005, może zawiesić korzystanie z punktu kontroli, lub usunąć go z wykazu, jeśli kontrola na miejscu przeprowadzona przez ekspertów

Komisji opisana w art. 28 tego rozporządzenia wykaże istnienie niezgodności z odpowiednim prawodawstwem wspólnotowym.”;

4) w art. 4 dodaje się nowy ust. 4 o następującym brzmieniu:

„4. Właściwe organy miejsca wyruszenia transportu będą powiadamiać o przepływie transportów zwierząt przez punkty kontroli przy użyciu systemu wymiany informacji opisanego w art. 20 dyrektywy 90/425/EWG.”;

5) Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6

1. Przed opuszczeniem punktu kontroli przez zwierzęta, urzędowy lekarz weterynarii lub inny lekarz weterynarii wyznaczony do tego celu przez właściwy organ potwierdza na dokumencie podróży, o którym mowa w załączniku II rozporządzenia (WE) nr 1/2005, że zwierzęta są zdolne do dalszej podróży. Państwa Członkowskie mogą zastrzec, że wydatki poniesione w związku z kontrolą weterynaryjną, powinny być pokryte przez zainteresowany podmiot gospodarczy.

2. Zasady odnoszące się do wymiany informacji między organami, w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami niniejszego rozporządzenia są ustanawiane zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 31 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2005”;

6) Art. 6a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6a

Niniejsze rozporządzenie jest zmieniane przez Radę, stanowiącą większością kwalifikowaną, po złożeniu wniosku przez Komisję, ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania go do postępu technologicznego i naukowego, z wyjątkiem wszelkich zmian załącznika, które są niezbędne w celu dostosowania go do sytuacji zdrowotnej zwierząt, zgodnie z procedurą opisaną w art. 31 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2005.”

7) W art. 6b, zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 6b

Państwa Członkowskie stosują przepisy art. 26 rozporządzenia (WE) nr 1/2005 w celu sankcjonowania wszelkich naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz podjęcia wszelkich środków niezbędnych dla zapewnienia, że są one wykonywane.”;

8) W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) Tytuł otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK

KRYTERIA WSPÓLNOTY W ODNIESIENIU DO PUNKTÓW KONTROLI”;

b) Sekcja A otrzymuje brzmienie:

„A. ŚRODKI HIGIENY I OCHRONY ZDROWIA

1. Każdy punkt kontroli musi

- a) być zlokalizowany, zaprojektowany, skonstruowany i obsługiwany w sposób zapewniający wystarczające bezpieczeństwo biologiczne, zapobiegający rozprzestrzenianiu się poważnych chorób zakaźnych do innych gospodarstw oraz pomiędzy kolejnymi partiami zwierząt przejeżdżających przez te punkty;
- b) być skonstruowany, wyposażony i obsługiwany w sposób zapewniający przeprowadzenie procedur czyszczenia i odkażania. Na miejscu należy zapewnić myjnię dla ciężarówek. Tego rodzaju sprzęt musi działać we wszystkich warunkach pogodowych;
- c) być czyszczony i odkażany przed każdym wykorzystaniem i po każdym wykorzystaniu, zgodnie z wymogami ustalonymi przez urzędownego lekarza weterynarii.

2. Personel i sprzęt wchodzący w kontakt ze zwierzętami jest przeznaczony wyłącznie dla określonych punktów, chyba że został poddany procedurze czyszczenia i odkażania po kontakcie ze zwierzętami lub ich odchodami lub moczem. W szczególności, osoba odpowiedzialna za punkt kontroli zapewnia czyste wyposażenie i odzież ochronną, przeznaczoną wyłącznie do użytku osób wchodzących na teren punktu kontroli oraz udostępnia odpowiednie wyposażenie do czyszczenia i odkażania wymienionych wyżej przedmiotów.

3. Materiał ściółkowy należy usuwać wówczas, gdy partia zwierząt jest wyprowadzona z zagrody, a po wykonaniu czynności czyszczenia i odkażania, przewidzianego w pkt 1 lit. c), należy zastąpić go czystą ściółką.

4. Odpady, odchody i mocz zwierząt nie będą zabierane z pomieszczeń, chyba że zostaną poddane właściwemu działaniu mającemu na celu uniknięcie rozprzestrzeniania się chorób zwierzęcych.

5. Właściwe bariery sanitarne pomiędzy dwiema kolejnymi partiami zwierząt muszą być respektowane, oraz odpowiednio dostosowywane, jeśli dane partie pochodzą z podobnego regionu, strefy lub przedziału. W szczególności należy całkowicie

usunąć zwierzęta z miejsca postoju na co najmniej 24 godziny po maksymalnym sześciodniowym okresie wykorzystania jak również po wykonaniu czynności czyszczenia i odkażania i przed przybyciem następnej partii.

6. Przed przyjęciem zwierząt punkty kontroli:

a) muszą przeprowadzić czyszczenie i odkażanie w ciągu 24 godzin po opuszczeniu punktu przez wszystkie zwierzęta, które były tamzymane, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 3 niniejszego rozporządzenia;

b) nie mogą przyjmować zwierząt aż do zakończenia czyszczenia i odkażania zatwierdzonego przez urzędownego lekarza weterynarii.”;

c) w sekcji B, ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dodatkowo do przepisów rozdziałów II i III załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1/2005 mających zastosowanie do środków transportu dla załadunku i rozładunku zwierząt, każdy punkt kontroli musi dysponować właściwym wyposażeniem oraz pomieszczeniami dostępnymi w celu załadunku na środki transportu i rozładunku zwierząt ze środków transportu. W szczególności takie wyposażenie i pomieszczenia muszą mieć materiał podłogowy posiadający właściwości przeciwpoślizgowe oraz gdy to konieczne, być zaopatrzone w ochronę poprzeczną. Mostki, rampy i kładki muszą posiadać umocowane boki, balustrady lub inne środki zabezpieczające, aby zapobiec wypadnięciu z nich zwierząt. Rampy załadunkowe i rozładunkowe powinny mieć możliwie najmniejsze nachylenie. Przejścia muszą mieć materiał podłogowy posiadający właściwości przeciwpoślizgowe oraz powinny być zbudowane w sposób minimalizujący ryzyko zranienia zwierząt. Należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby między rampą a podłogą pojazdu lub między rampą a podłogą powierzchni rozładunkowej, nie powstała zauważalna przerwa co wymagałoby wykonania przez zwierzęta skoku lub mogłoby spowodować poślizgnięcie się lub potknięcie.”;

9) Skreśla się załącznik II.

Artykuł 37

Wejście w życie i data stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od 5 stycznia 2007 r.

Jednakże, art. 6 ust. 5 stosuje się od 5 stycznia 2008 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, 22 grudnia 2004 r.

W imieniu Rady

C. VEERMAN

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PRZEPISY TECHNICZNE

(określone w art. 6 ust. 3, art. 8 ust. 1, art. 9 ust. 1 i ust. 2 lit. a))

ROZDZIAŁ I

Zdolność do transportu

1. Zwierzęta mogą być przewożone jedynie jeżeli są zdolne do transportu, natomiast wszystkie zwierzęta muszą być transportowane w warunkach gwarantujących im brak zranień lub niepotrzebnego cierpienia.
2. Zwierzęta zranione lub wykazujące słabość fizjologiczną lub patologię, nie będą uważane za zdolne do transportu, w szczególności, jeśli:
 - a) nie są zdolne do samodzielnego poruszania się bez bólu lub poruszania się bez pomocy;
 - b) mają poważną ranę otwartą, lub wypadnięcie;
 - c) są to ciężarne samice będące w okresie przekraczającym 90 % lub więcej przewidywanego okresu ciąży, lub są to samice, które urodziły w poprzednim tygodniu;
 - d) są to nowonarodzone ssaki, u których rana po pępowninie nie zagoiła się jeszcze całkowicie;
 - e) są to świnie w wieku poniżej trzech tygodni, jagnięta w wieku poniżej tygodnia i jałówki w wieku poniżej dziesięciu dni, chyba że są transportowane na odległość mniejszą niż 100 km;
 - f) są to koty i psy w wieku poniżej ośmiu tygodni, chyba że towarzyszy im matka;
 - g) są to zwierzęta z porożem w scypule.
3. Chore lub zranione zwierzęta mogą być uznawane za zdolne do transportu, jeśli są:
 - a) lekko zranione lub chore, a transport nie spowoduje dodatkowego cierpienia; w razie wątpliwości, konieczna jest decyzja weterynarza;
 - b) transportowane do celów dyrektywy Rady 86/609/EWG ⁽¹⁾ jeśli choroba lub uszkodzenie jest częścią programu badawczego;
 - c) transportowane pod nadzorem weterynaryjnym lub po leczeniu lub też po diagnozie weterynaryjnej. Zezwolenie na tego rodzaju transport zostaje wydane jedynie wówczas, jeśli objęte nim zwierzęta nie są poddane niepotrzebnemu cierpieniu lub złemu traktowaniu;
 - d) zwierzęta poddane procedurom weterynaryjnym wynikającym z praktyk rolniczych, takich jak pozbawianie rogów lub kastracja, pod warunkiem, że rany są całkowicie zagojone.
4. Jeśli zwierzęta chorują lub zraniły się podczas transportu, zostaną oddzielone od innych i otrzymają właściwą pierwszą pomoc, jak najszybciej jest to możliwe. Otrzymają właściwe leczenie weterynaryjne, a w razie potrzeby, zostaną poddane ubojowi lub zabite w sposób niepowodujący niepotrzebnych cierpień.
5. Środki uspokajające nie mogą być stosowane u zwierząt transportowanych, chyba że jest to całkowicie niezbędne do zapewnienia dobrostanu zwierząt oraz środki stosowane są pod nadzorem weterynaryjnym.
6. Dojne krowy, owce i kozy, którym nie towarzyszy potomstwo, muszą być dojone w odstępach nie większych niż 12 godzin.
7. Wymagania ust. 2 lit. c) i 2 lit. d) nie stosują się do zarejestrowanych nieparzystokopytnych, jeśli celem podróży jest poprawa zdrowia i dobrostanu przy narodzinach lub do nowonarodzonych źrebiąt z zarejestrowanymi nieparzystokopytnymi, pod warunkiem, że w obu przypadkach zwierzętom stale towarzyszy osoba obsługująca, zajmująca się nimi podczas podróży.

⁽¹⁾ Dz.U. L 358 z 18.12.1986, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 230 z 16.9.2003, str. 32).

ROZDZIAŁ II

Środki transportu**1. Przepisy dotyczące wszystkich środków transportu**

- 1.1. Środki transportu, kontenery i ich instalacje muszą być zaprojektowane, skonstruowane, utrzymywane i obsługiwane w sposób:
 - a) pozwalający na uniknięcie zranienia ciała i cierpienia oraz zapewniający bezpieczeństwo zwierząt;
 - b) chroniący zwierzęta od ciężkich warunków meteorologicznych, ekstremalnych temperatur oraz zmiennych warunków klimatycznych;
 - c) pozwalający na utrzymanie czystości i dezynfekcję;
 - d) zabezpieczający przed ucieczką zwierząt lub wypadnięciem oraz zapewniający wytrzymanie nacisku związanego z ruchem podczas transportu;
 - e) zapewniający wodę w ilości i o jakości odpowiedniej dla transportowanego gatunku;
 - f) zapewniający dostęp do zwierząt w przypadku kontroli i opieki;
 - g) posiadający antypoślizgową powierzchnię podłogową;
 - h) posiadający podłogę minimalizującą wyciek moczu i odchodów;
 - i) zapewniający oświetlenie wystarczające do kontroli i opieki nad zwierzętami podczas transportu.
- 1.2. Wewnątrz przedziałów dla zwierząt oraz na każdym poziomie musi być zapewniona właściwa przestrzeń umożliwiająca odpowiednią wentylację zwierząt w naturalnej pozycji stojącej, bez ograniczania w żaden sposób ich naturalnych ruchów.
- 1.3. W przypadku dzikich zwierząt lub gatunków innych niż gatunki domowych nieparzystokopytnych lub domowego bydła, owiec, kóz i świń, zwierzętom towarzyszącym następujące dokumenty :
 - a) informacja o tym, że zwierzęta są dzikie, bojaźliwe lub niebezpieczne;
 - b) pisemne instrukcje dotyczące karmienia, pojenia lub informacje o szczególnym rodzaju opieki.
- 1.4. Elementy dzielące powinny być wystarczająco mocne, aby wytrzymać ciężar zwierząt. Instalacje powinny być zaprojektowane w sposób umożliwiający szybkie i łatwe działanie.
- 1.5. Świnie o wadze mniejszej niż 10 kg, jagnięta o wadze poniżej 20 kg, jałówki w wieku poniżej sześciu miesięcy i źrebięta w wieku poniżej czterech miesięcy powinny mieć zapewnioną odpowiednią ściółkę lub odpowiedni materiał zapewniający im komfort właściwy dla gatunku, liczby transportowanych zwierząt oraz pogody. Materiał musi zapewniać odpowiednią absorpcję moczu i odchodów.
- 1.6. Jeśli transport odbywa się na statku, w samolocie lub wagonie i trwa ponad trzy godziny, bez uszczerbku dla reguł wspólnotowych lub krajowych dotyczących bezpieczeństwa załogi i pasażerów, środki zabijania odpowiednie dla danych gatunków dostępne są dla osoby obsługującej lub osoby przebywającej na pokładzie posiadającej niezbędne umiejętności do wykonania tych czynności w skuteczny i humanitarny sposób.

2. Dodatkowe przepisy dotyczące transportu drogowego i kolejowego

- 2.1. Pojazdy, w których transportowane są zwierzęta są oznakowane w sposób jasny i widoczny wskazujący na obecność zwierząt, z wyjątkiem przypadku gdy zwierzęta przewożone są w kontenerach oznaczonych zgodnie z ust. 5.1.
- 2.2. Pojazdy drogowe posiadają odpowiednie wyposażenie do załadowania i rozładowania.
- 2.3. Podczas składania pociągów oraz podczas innych ruchów wagonów, podejmowane są wszelkie środki, aby uniknąć wstrząsów wagonu kolejowego, w którym znajdują się zwierzęta.

3. Dodatkowe przepisy dotyczące transportu za pomocą statków ro-ro

- 3.1. Przed załadowaniem na statek właściciel musi sprawdzić, czy przy załadowaniu pojazdów:
 - a) na zamkniętych pokładach: statek posiada odpowiedni system wymuszonej wentylacji oraz jest wyposażony w system alarmowy oraz dodatkowe źródło zasilania w przypadku awarii;
 - b) na otwartych pokładach zapewniona jest ochrona przed wodą morską.
- 3.2. Pojazdy drogowe i wagony kolejowe muszą być wyposażone w odpowiednią ilość właściwie zaprojektowanych, zainstalowanych i utrzymywanych punktów zabezpieczających, umożliwiających bezpieczne przymocowanie do statku. Pojazdy drogowe i wagony kolejowe muszą być zamocowane do statku przed rozpoczęciem podróży morskiej, aby zapobiec niepotrzebnym ruchom wynikającym z ruchów statku.

4. Dodatkowe przepisy dotyczące transportu drogą powietrzną

- 4.1. Zwierzęta muszą być transportowane w kontenerach, kojcach lub zagrodach odpowiednich dla gatunku, spełniających przepisy rozporządzeń Międzynarodowego Stowarzyszenia Transportu Lotniczego (IATA) wobec zwierząt, w wersji określonej w załączniku VI.
- 4.2. Zwierzęta muszą być transportowane tylko w warunkach umożliwiających utrzymywanie odpowiedniej jakości powietrza, temperatury i ciśnienia, w odpowiednich zakresach podczas całej podróży, z uwzględnieniem gatunków zwierząt.

5. Dodatkowe przepisy dotyczące transportu zwierząt w kontenerach.

- 5.1. Kontenery, w których transportowane są zwierzęta muszą być oznakowane w sposób widoczny i jasny, wskazujący na obecność zwierząt wraz ze znakiem wskazującym górną część kontenera.
- 5.2. Podczas transportu i obsługi, kontenery muszą zawsze znajdować się w pozycji pionowej, powinno się również zminimalizować ryzyko wstrząsów i uderzeń. Kontenery muszą być zabezpieczone przez przemieszczaniem się spowodowanym wynikającym z ruchem środka transportu.
- 5.3. Kontenery cięższe niż 50 kg muszą być wyposażone w odpowiednią ilość właściwie zaprojektowanych, zainstalowanych i utrzymywanych punktów zabezpieczających, umożliwiających bezpieczne przymocowanie do środka transportu podczas załadunku. Kontenery muszą być zamocowane do środków transportu przed rozpoczęciem podróży, aby zapobiec przemieszczeniom wynikającym z ruchu środka transportu.

ROZDZIAŁ III

Praktyka stosowana w zakresie transportu

1. Załadowanie, rozładowanie i obsługa

- 1.1. Należy zwrócić odpowiednią uwagę na potrzeby niektórych kategorii zwierząt, takich jak zwierzęta dzikie, aby umożliwić im aklimatyzację do środka transportu przed rozpoczęciem planowanej podróży.
- 1.2. Jeśli operacje ładowania i rozładowania trwają dłużej niż cztery godziny, z wyjątkiem gdy dotyczy to drobiu:
 - a) powinny być dostępne odpowiednie urządzenia umożliwiające trzymanie, pojenie, karmienie zwierząt poza środkiem transportu, bez wiązania;
 - b) operacje powinny być nadzorowane przez autoryzowanego weterynarza, a szczególną uwagę powinno się poświęcić zapewnieniu dobrostanu zwierząt.

Urządzenia i procedury

- 1.3. Urządzenia do załadowania i rozładowania, w tym powierzchnia podłogowa, powinny być zaprojektowane, skonstruowane i obsługiwane tak, aby:
 - a) zapobiegać zranieniom i cierpieniu oraz minimalizować pobudzenie i ból podczas ruchów zwierząt, jak również aby zapewnić bezpieczeństwo zwierząt. W szczególności, powierzchnie nie mogą być śliskie oraz zapewniona musi być ochrona boczna, aby zapobiec uciekaniu zwierząt;
 - b) mogły być czyszczone i dezynfekowane.

- 1.4. a) Nachylenie ramp nie może przekraczać 20 stopni, co stanowi 36,4 % do płaszczyzny poziomej dla świń, jałówek i koni oraz 26 stopni 34 minuty, czyli 50 % do płaszczyzny poziomej dla owiec i bydła innego niż jałowki. Jeśli nachylenie jest większe niż 10 stopni, co stanowi 17,6 % do płaszczyzny poziomej, rampy powinny być zaopatrzone w ograniczniki dla kopyt, zapewniające zwierzęciu na bezpieczne i łatwe wejście lub zejście;
- b) platformy podnoszące i górne podłogi powinny być wyposażone w barierki zabezpieczające przed wypadaniem lub uciekaniem zwierząt podczas załadowania i rozładowania.
- 1.5. Towary transportowane w tych samych środkach transportu, co zwierzęta zostaną umieszczone w sposób nie powodujący zranienia ciała, cierpienia lub bólu zwierząt.
- 1.6. Podczas załadowania i rozładowania zapewnione zostanie odpowiednie oświetlenie.
- 1.7. Jeśli kontenery ze zwierzętami są umieszczone jeden na drugim, w górnej części środków transportu, podjęte zostaną właściwe zabezpieczenia:
- a) celem uniknięcia, lub w przypadku drobiu, królików i zwierząt futerkowych ograniczenia, wycieku moczu i odchodów na zwierzęta znajdujące się pod spodem;
- b) celem zapewnienia stabilności kontenerów;
- c) celem zapewnienia stałej wentylacji.

Obsługa

- 1.8. Zakazane jest:
- a) uderzanie lub kopanie zwierząt;
- b) stosowanie nacisku na jakąkolwiek część ciała w sposób powodujący niepotrzebny ból lub cierpienie;
- c) zawieszanie zwierząt za pomocą środków mechanicznych;
- d) podnoszenie lub ciągnięcie zwierząt za głowę, uszy, rogi, nogi, ogon lub sierść lub obsługa w sposób powodujący niepotrzebny ból lub cierpienie;
- e) stosowanie poganiaczy lub innych narzędzi z zastrzonymi końcami;
- f) celowe uniemożliwianie przejścia zwierzętom kierowanym lub prowadzonym do jakiegokolwiek miejsca obsługi zwierząt.
- 1.9. W miarę możliwości powinno się unikać stosowania urządzeń wykorzystujących wstrząsy elektryczne powinno być unikane. W odpowiednim przypadku, urządzenia te będą stosowane tylko wobec dorosłego bydła i dorosłych świń, które nie chcą się poruszyć i jedynie wtedy, gdy w miejscu, do którego mają przejść jest wolna przestrzeń. Impulsy powinny trwać nie dłużej niż jedną sekundę, być odpowiednio oddzielone i stosowane jedynie do mięśni tylnej części ciała. Impulsy nie mogą być stosowane w sposób powtarzalny jeśli zwierzę nie reaguje.
- 1.10. Targowiska i ośrodki gromadzenia powinny zapewniać sprzęt niezbędny do ujarzmiania zwierząt. Zwierzęta nieprzyszwyczajone do wiązania pozostają niezwiązane. Zwierzęta muszą mieć dostęp do wody.
- 1.11. Zwierzęta nie mogą być wiązane razem za rogi, poroża, pierścienie nosowe lub nogi. Jałowki nie mogą nosić wędzidła. Domowe nieparzystokopytne mające ponad osiem miesięcy muszą nosić kantar podczas transportu, z wyjątkiem nieujężdżanych koni.

Jeśli zwierzęta muszą być związane, liny, uprzęże i inne środki:

- a) są wystarczająco mocne aby nie przerwać się podczas normalnych warunków transportowych;
- b) umożliwiają zwierzętom, w razie potrzeby, możliwość położenia się, jedzenia i picia;
- c) zaprojektowane w sposób eliminujący zagrożenie uduszeniem lub zranieniem, oraz w sposób umożliwiający szybkie uwolnienie zwierząt.

Rozdzielanie

1.12. Zwierzęta będą obsługiwane i transportowane oddzielnie w następujących przypadkach:

- a) zwierzęta różnych gatunków;
- b) zwierzęta o znacząco różnych rozmiarach i różne wiekowo;
- c) dorosłe ogiery i byki;
- d) dojrzałe płciowo samce od samic;
- e) zwierzęta z rogami i bez;
- f) zwierzęta wrogo do siebie nastawione;
- g) zwierzęta uwiązane i nieuwiązane.

1.13. Litera a), b), c) i e) ust. 1.12 nie mają zastosowania, jeśli zwierzęta były hodowane w wspólnych grupach, są do siebie przyzwyczajone, a rozdzielanie spowoduje stres lub jeśli samicom towarzyszą zależne od nich młode.

2. Podczas transportu

- 2.1. Przydzielona przestrzeń spełnia co najmniej podane poniżej wymagania, w odniesieniu do zwierząt i środków transportu opisanych w rozdziale VII.
- 2.2. Domowe nieparzystokopytne, z wyjątkiem klaczy podróżujących ze źrebiętami, będą transportowane w pojedynczych boksach, w przypadku gdy pojazd jest załadowany na statek ro-ro. Odstępstwo od tego przepisu może zostać przyznane zgodnie z regułami krajowymi, pod warunkiem, że Państwo Członkowskie powiadomi o tym Stały Komitet ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt.
- 2.3. Nieparzystokopytne nie mogą być transportowane w wielopoziomowych pojazdach, z wyjątkiem sytuacji, gdy zwierzęta są ładowane na najniższy pokład, bez zwierząt na wyższym pokładzie. Minimalna wielkość wewnętrzna przedziału musi wynosić co najmniej 75 cm więcej niż wysokość kłębu najwyższego zwierzęcia.
- 2.4. Nieujarzmione nieparzystokopytne nie mogą być transportowane w grupach większych niż cztery zwierzęta.
- 2.5. Ustępy 1.10 do 1.13 obowiązują *mutatis mutandis* środki transportu.
- 2.6. Zapewniona musi zostać właściwa wentylacja, zaspokajająca potrzeby zwierząt przy szczególnym uwzględnieniu liczby i typu transportowanych zwierząt oraz spodziewanych warunków pogodowych podczas podróży. Kontenery powinny być składowane w sposób zapewniający stałą wentylację.
- 2.7. Podczas transportu zwierzęta muszą otrzymywać wodę, karmę i należy im umożliwić odpoczynek, odpowiednie dla ich gatunku i wieku, w stosownych odstępach czasu. Jeśli nie zaznaczono inaczej, ssaki i ptaki powinny być karmione w odstępach 24 godzin, natomiast pojeone przynajmniej co 12 godzin. Woda i karma muszą być dobrej jakości oraz muszą być podane zwierzętom w sposób minimalizujący zanieczyszczenie. Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż zwierzęta muszą przyzwyczać się do sposobu karmienia i pojenia.

ROZDZIAŁ IV

DODATKOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE STATKÓW TRANSPORTUJĄCYCH ZWIERZĘTA LUB KONTENERÓW

Sekcja 1

Wymagania dotyczące konstrukcji i wyposażenia statków transportujących zwierzęta

1. Wytrzymałość pokładów i torów musi być odpowiednia dla transportowanych zwierząt. Obliczenia wytrzymałości pokładów i torów muszą być sprawdzone na etapie budowy lub przebudowy statku przez odpowiednią organizację klasyfikującą, uznaną przez właściwe władze.
2. Statki transportujące zwierzęta muszą być wyposażone z system wymuszonej wentylacji, o właściwej wydajności całkowitej wymiany powietrza, w sposób następujący:
 - a) 40 wymian powietrza na godzinę, jeśli przedział jest całkowicie zamknięty, a jego wysokość wynosi mniej lub jest równa 2,30 metra;

- b) 30 wymian powietrza na godzinę, jeśli przedział jest całkowicie zamknięty, a jego wysokość wynosi ponad 2,30 metra;
- c) 75 % powyższej wydajności, jeśli przedział jest częściowo zamknięty.
3. Wydajność przechowywania lub produkcji świeżej wody musi spełniać zapotrzebowanie na wodę określone w rozdziale IV, po uwzględnieniu maksymalnej liczby i rodzaju transportowanych zwierząt, jak również maksymalnego czasu trwania planowanych podróży.
4. System dostarczania świeżej wody powinien zapewniać dopływ wody w sposób ciągły dla każdego obszaru z zwierzętami oraz zapewniona musi być odpowiednia ilość zbiorników zapewniających łatwy i stały dostęp do wody dla wszystkich zwierząt. Dostępny musi być dodatkowy system pompowania, zapewniający dostarczenie wody w przypadku awarii głównego systemu pompowania.
5. System drenujący musi mieć odpowiednią wydajność zapewniającą odciąganie płynów z zagród i pokładów we wszystkich warunkach pogodowych. Rynny i kanały muszą zbierać płyny do studni lub zbiorników, z których ścieki mogą zostać usunięte przy pomocy pomp lub wyrzutników. Dostępny musi być dodatkowy system pompowania, zapewniający drenaż płynów w przypadku awarii głównego systemu pompowania.
6. Obszary przebywania zwierząt, przejścia i rampy muszą być zaopatrzone w odpowiednie oświetlenie. Należy przewidzieć oświetlenie awaryjne w przypadku awarii głównej instalacji elektrycznej. Osoby obsługujące muszą być zaopatrzone w wystarczającą ilość przenośnych źródeł światła umożliwiających właściwą kontrolę i opiekę nad zwierzętami.
7. System przeciwpożarowy musi zostać właściwie zainstalowany w całym obszarze przebywania zwierząt, zaś sprzęt przeciwpożarowy musi spełniać najnowsze normy Międzynarodowej Konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS) w odniesieniu do ochrony przeciwpożarowej, wykrywania i gaszenia pożarów.
8. Następujące systemy dla zwierząt muszą zostać wyposażone w systemy monitoringu, kontroli i alarmu na mostku:
- a) wentylacja;
- b) dostawa świeżej wody i drenaż;
- c) oświetlenie;
- d) produkcja świeżej wody, w razie potrzeby.
9. Podstawowe źródło energii musi dostarczać wystarczającą ilość energii do systemów dla zwierząt określonych w ust. 2, 4, 5 i 6 w warunkach normalnej pracy statku. Dodatkowe źródło energii musi dostarczać wystarczającą ilość energii do zastąpienia głównego źródła energii przez nieprzerwany okres trzech dni.

Sekcja 2

Dostarczanie karmy i wody na statkach przewożących zwierzęta lub kontenerowcach

Statki do transportu zwierząt lub statki przewożące kontenery z domowymi nieparzystokopytnymi oraz gatunkami domowego bydła, owiec, kóz i świń, w przypadku podróży przekraczających 24 godziny muszą posiadać odpowiednią ilość ściółki oraz karmy i wody, wystarczającą do pokrycia minimalnego zapotrzebowania na wodę i karmę, określonego w tabeli 1 dla planowanych podróży plus 25 % lub trzydniowy zapas ściółki, karmy lub wody, w zależności od potrzeby.

Tabela 1

Minimalny zapas wody i karmy na statkach transportujących zwierzęta lub kontenerowcach

Kategoria	Karma (w % żywej masy zwierząt)		Świeża woda (litry na zwierzę) (*)
	Pasza	Pasze treściwe	
Bydło i nieparzystokopytne	2	1,6	45
Owce	2	1,8	4
Świnie	–	3	10

(*) Minimalne wymagania dla wody określone w czwartej kolumnie mogą zostać zastąpione dla wszystkich gatunków przez porcję wody stanowiącą 10% masy żywca.

Pasza może zostać zastąpiona paszą treściwą, i odwrotnie. Jednakże, powinno się zwracać uwagę na potrzeby pewnych kategorii zwierząt, w celu dostosowywania się do zmian karmy w zależności od potrzeb metabolicznych.

ROZDZIAŁ V

Odstępy czasu między pojeniem i karmieniem, czas trwania podróży oraz okresy odpoczynku

1. Gatunki domowych nieparzystokopytnych oraz gatunki domowego bydła, owiec, kóz i świń

- 1.1 Wymogi ustanowione w niniejszej sekcji stosują się do przemieszczania domowych nieparzystokopytnych, z wyjątkiem zarejestrowanych nieparzystokopytnych, gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń, nie dotyczy to transportu drogą powietrzną.
- 1.2 Czasy podróży dla zwierząt należących do gatunków określonych w ust. 1.1 nie mogą przekroczyć ośmiu godzin.
- 1.3 Maksymalny czas podróży w ust. 1.2 może zostać przedłużony w przypadku, gdy pojazd transportujący spełnia wymogi rozdziału VI.
- 1.4 Odstępy czasu między pojeniem i karmieniem, czasy trwania podróży oraz okresy odpoczynku w przypadku wykorzystywania pojazdów drogowych, które spełniają wymogi ust. 1.3, są zdefiniowane w następujący sposób:
 - a) Nieodstawionym cielętom, jagniętom, oraz źrebietom, które są wciąż karmione mlekiem oraz nieodstawionym prosiętom po ośmiu godzinach należy zapewnić okres odpoczynku trwający przynajmniej 1 godzinę wystarczający w szczególności na podanie płynów oraz w razie konieczności na karmienie. Po tym okresie odpoczynku, mogą one być transportowane przez kolejne 9 godzin.
 - b) Świnie mogą być transportowane maksymalnie przez okres 24 godzin. W czasie podróży muszą mieć stały dostęp do wody.
 - c) Zwierzęta domowe nieparzystokopytne mogą być transportowane maksymalnie przez okres 24 godzin. Podczas podróży muszą otrzymywać płyny oraz w razie konieczności być karmione co osiem godzin.
 - d) Wszystkim pozostałym zwierzętom należącym do gatunków określonych w ust. 1.1 należy zapewnić po 14 godzinach podróży okres odpoczynku trwający przynajmniej jedną godzinę, wystarczający w szczególności na podanie płynów oraz jeżeli jest to konieczne, na karmienie. Po tym okresie odpoczynku mogą być transportowane przez kolejne 14 godzin.
- 1.5 Po ustaleniu czasu podróży, zwierzęta muszą zostać rozładowane, nakarmione i napojone oraz odpoczywać przez przynajmniej 24 godziny.
- 1.6 Zwierząt nie wolno transportować koleją, jeżeli maksymalny czas trwania podróży przekracza czas określony w ust. 1.2. Jednakże, czas trwania podróży określony w ust. 1.4 stosuje się w przypadku, gdy spełnione są warunki ustanowione w ust. 1.3 i 1.4 z wyjątkiem okresów odpoczynku.
- 1.7
 - a) Zwierząt nie wolno transportować środkami transportu morskiego, jeżeli maksymalny czas trwania podróży przekracza czas określony w ust. 1.2, chyba że spełnione są warunki ustanowione w ust. 1.3 i 1.4, z wyjątkiem czasu trwania podróży oraz okresów odpoczynku.
 - b) W przypadku transportu morskiego stałym i bezpośrednim połączeniem między dwoma punktami geograficznymi Wspólnoty, przy użyciu pojazdów załadowanych na pokład statków bez wyładowania zwierząt, należy zapewnić zwierzętom 12-godzinny okres odpoczynku w porcie przeznaczenia lub jego najbliższym otoczeniu, chyba że czas trwania podróży na morzu jest taki, że podróż może zostać objęta ogólnym programem w ramach ust. 1.2-1.4.
- 1.8 Dla dobra zwierząt, czas trwania podróży określony w ust. 1.3, 1.4 i pkt. 1.7 lit. b) może zostać przedłużony o 2 godziny, biorąc pod uwagę w szczególności bliskość miejsca przeznaczenia.
- 1.9 Bez uszczerbku dla przepisów pkt. 1.3-1.8, Państwa Członkowskie są upoważnione do określania maksymalnego 8-godzinnego nieprzedłużalnego czasu trwania podróży dla transportu zwierząt przeznaczonych do uboju, w przypadku gdy transport odbywa się wyjątkowo z miejsca wyjazdu do miejsca przeznaczenia i oba znajdują się na ich terytorium.

2. Inne gatunki

- 2.1 Należy zapewnić odpowiednie ilości wody i karmy dla drobiu, ptaków domowych i królików, z wyjątkiem przypadku gdy podróż trwa krócej niż:
 - a) 12 godzin bez uwzględnienia czasu załadowania i rozładowania; lub
 - b) 24 godziny dla kurcząt wszystkich gatunków, pod warunkiem że podróż jest zakończona w przeciągu 72 godzin od wyklucia.

- 2.2 Transportowane psy i koty muszą być karmione w maksymalnych odstępach 24 godzin oraz muszą dostawać wodę w maksymalnych odstępach ośmiu godzin. Pisemne instrukcje dotyczące karmienia i pojenia muszą być sformułowane w jasny sposób.
- 2.3 Gatunki inne niż opisane w ust. 2.1 lub 2.2 muszą być transportowane zgodnie z pisemnymi instrukcjami dotyczącymi karmienia i pojenia oraz przy uwzględnieniu ewentualnych szczególnych wymogów dotyczących opieki.

ROZDZIAŁ VI

Dodatkowe przepisy dotyczące długotrwałych przewozów domowych nieparzystokopytnych, gatunków domowego bydła, owiec, kóz i świń

1. Wszystkie długotrwałe przewozy

Dach

- 1.1. Środek transportu musi być wyposażony w dach w jasnym kolorze, właściwie ocieplony;

Podłoga i ściółka

- 1.2. Zwierzęta muszą mieć zapewnioną odpowiednią ściółkę lub odpowiedni materiał gwarantujący im wygodę, właściwą dla gatunku, liczby transportowanych zwierząt, czasu podróży oraz pogody. Materiał musi zapewniać odpowiednią absorpcję moczu i odchodów.

Karma

- 1.3. Środek transportu użyty do przewozu musi być wyposażony w wystarczającą ilość odpowiedniej karmy zaspokajającej wymagania żywieniowe zwierząt w trakcie podróży. W trakcie podróży pasza musi być zabezpieczona przed warunkami pogodowymi oraz zanieczyszczeniem takim jak, w szczególności, kurz, paliwo, spaliny, odchody i mocz zwierząt.
- 1.4. W przypadku gdy niezbędne jest specjalne wyposażenie do karmienia zwierząt, sprzęt ten musi być transportowany w pojeździe.
- 1.5. W przypadku stosowania sprzętu do karmienia określonego w ust. 1.4, musi on być skonstruowany w sposób umożliwiający jego przymocowanie do danej części pojazdu tak, by nie mógł się przewrócić. W trakcie jazdy pojazdu i gdy sprzęt nie jest używany, musi być on przechowywany w części pojazdu oddzielonej od zwierząt.

Podziały

- 1.6. Nieparzystokopytne muszą być transportowane w indywidualnych boksach, z wyjątkiem kłaczy podróżujących ze źrebkami.
- 1.7. Środki transportu muszą być wyposażone w ścianki działowe tak, aby można było tworzyć oddzielne przegrody, jednocześnie zapewniając wszystkim zwierzętom swobodny dostęp do wody.
- 1.8. Przegrody muszą być tak skonstruowane, aby można je było umieszczać w różnych pozycjach oraz tak, aby wielkość przegród była dopasowana do szczególnych wymogów, rodzaju, wielkości i liczby zwierząt.

Minimalne kryteria w odniesieniu do niektórych gatunków

- 1.9 Długotrwałe przewozy dla domowych nieparzystokopytnych, gatunków domowego bydła i świń, z wyjątkiem tych przewożonych w obecności matek, są dozwolone dla:
 - domowych nieparzystokopytnych mających ponad cztery miesiące, z wyjątkiem zarejestrowanych nieparzystokopytnych;
 - jałówek mających ponad czternaście dni;
 - świń o wadze przekraczającej 10 kg.

Długotrwały przewóz w przypadku nieujędzanych koni nie jest dozwolony.

2. Dostęp do wody podczas transportu drogowego, kolejowego lub morskiego w kontenerach

- 2.1. Środki transportu i kontenery morskie muszą być zaopatrzone w źródło wody umożliwiające w czasie podróży szybkie dostarczenie wody przez osobę obsługującą tak, aby wszystkie zwierzęta miały dostęp do wody.
- 2.2. Urządzenia dostarczające wodę muszą działać prawidłowo i muszą być odpowiednio zaprojektowane i rozmieszczone dla odpowiednich kategorii zwierząt pojoyonych na pokładzie pojazdu.

- 2.3. Całkowita pojemność pojemników na wodę wynosi co najmniej 1,5 % maksymalnego załadunku. Pojemniki na wodę muszą być zaprojektowane tak, aby mogły być opróżniane i czyszczone po każdej podróży oraz muszą być wyposażone w system pozwalający na kontrolę poziomu wody. Muszą być połączone z systemami pojenia w obrębie przedziałów oraz muszą być utrzymywane w stanie pozwalającym na prawidłowe funkcjonowanie.
- 2.4. Odstępstwo od ust. 2.3 może mieć zastosowanie w odniesieniu do kontenerów morskich stosowanych wyłącznie na statkach, które dostarczają wodę ze zbiorników wodnych statku.
- 3. Wentylacja środków transportu drogowego i kontrola temperatury**
- 3.1. Systemy wentylacji muszą być zaprojektowane, skonstruowane i utrzymywane tak, aby podczas całej podróży, bez względu na to czy pojazd jest w ruchu czy nie, temperatura była utrzymana w granicach od 5 °C do 30 °C wewnątrz pojazdu dla wszystkich zwierząt, z tolerancją +/-5 °C w zależności od temperatury na zewnątrz.
- 3.2. System wentylacji musi zapewnić właściwą dystrybucję z minimalnym przepływem o nominalnej wydajności 60 m³/h/KN ładowności. System musi być zdolny do pracy przez co najmniej 4 godziny, niezależnie od silnika pojazdu.
- 3.3. Środki transportu drogowego muszą być wyposażone w system kontroli temperatury, jak również w środki rejestrujące tego rodzaju dane. Czujniki muszą być zlokalizowane w częściach pojazdu, które w zależności od konstrukcji, będą najbardziej narażone na najgorsze warunki klimatyczne. Otrzymane w ten sposób zapisy temperatury będą opatrzone datą i udostępniane na prośbę właściwych władz.
- 3.4. Środki transportu drogowego muszą być wyposażone w system ostrzegania służący zawiadamianiu kierowcy o tym, że temperatura w pomieszczeniach dla zwierząt osiągnie ustalone maksimum lub minimum.
- 3.5. Komisja opracowuje przed 31 lipca 2005 r. sprawozdanie na podstawie opinii Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności, który zawierać będzie projekty odpowiednich środków dotyczących określenia maksymalnych i minimalnych temperatur dla transportowanych zwierząt, które mogą zostać przyjęte zgodnie z procedurą opisaną w art. 31 ust. 2, uwzględniając dominujące temperatury w pewnych regionach Wspólnoty o szczególnych warunkach klimatycznych.
- 4. System nawigacji**
- 4.1. Środki transportu drogowego od 1 stycznia 2007 r. w przypadku środków transportu, które po raz pierwszy wprowadzono do użytku, oraz od 1 stycznia 2009 r. w przypadku wszystkich środków transportu są wyposażone w odpowiedni system nawigacji umożliwiający określonych w dzienniku podróży znajdującym się w załączniku II sekcja 4 oraz informacje dotyczące otwarcia/zamknięcia kłapy ładunkowej.
- 4.2. Komisja przekazuje Radzie przed 1 stycznia 2008 r. wyniki analizy systemu nawigacji oraz zastosowania tego rodzaju technologii do celów niniejszego rozporządzenia.
- 4.3. Komisja przekazuje Radzie, nie później niż 1 stycznia 2010 r. sprawozdanie o wdrożeniu systemu nawigacji określonego w ust. 4.2, której będą towarzyszyć propozycje mające na celu zdefiniowanie specyfikacji systemu nawigacji stosowanego we wszystkich środkach transportu drogowego. W takim przypadku Rada stanowi większość kwalifikowaną.

ROZDZIAŁ VII

WIELKOŚĆ POWIERZCHNI ŁADOWEJ

Wielkość powierzchni ładownej dla zwierząt musi osiągać co najmniej następujące parametry:

A. DOMOWE ZWIERZĘTA NIEPARZYSTOKOPYTNE*Transport kolejowy*

Konie dorosłe	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m) (*)
Młode konie (6-24 miesięcy) (do podróży trwającej do 48 godzin)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Młode konie (6-24 miesięcy) (do podróży trwającej ponad 48 godzin)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Żrebięta (0-6 miesięcy)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Kucyki (poniżej 144 cm)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

(*) Standardowa szerokość wagonu do wykorzystania wynosi: 2,6 do 2,7 m.

Uwaga: W trakcie długich podróży, żrebiętom oraz młodym koniom zapewnia się możliwość leżenia.

Te dane liczbowe mogą różnić się maksymalnie o 10 % w odniesieniu do dorosłych koni i kucyków oraz o 20 % w odniesieniu do młodych koni i źrebiąt, w zależności nie tylko od masy oraz rozmiarów ale także od kondycji fizycznej, warunków meteorologicznych oraz przewidywanego czasu podróży.

Transport drogowy

Konie dorosłe	1,75 m ² (0,7 x 2,5 m)
Młode Konie (6-24 miesięcy) (do podróży trwającej do 48 godzin)	1,2 m ² (0,6 x 2 m)
Młode konie (6-24 miesięcy) (do podróży trwającej ponad 48 godzin)	2,4 m ² (1,2 x 2 m)
Kucyki (poniżej 144 cm)	1 m ² (0,6 x 1,8 m)
Źrebięta (0-6 miesięcy)	1,4 m ² (1 x 1,4 m)

Uwaga: W trakcie długich podróży, źrebiętom oraz młodym koniom zapewnia się możliwość leżenia.

Te dane liczbowe mogą różnić się maksymalnie o 10 % w odniesieniu do dorosłych koni i kucyków oraz o 20 % w odniesieniu do młodych koni i źrebiąt, w zależności nie tylko od masy oraz rozmiarów, ale także od kondycji fizycznej, warunków meteorologicznych oraz przewidywanego czasu podróży.

Transport drogą powietrzną

Gęstość załadunku koni w odniesieniu do obszaru powierzchni:

0–100 kg	0,42 m ²
100–200 kg	0,66 m ²
200–300 kg	0,87 m ²
300–400 kg	1,04 m ²
400–500 kg	1,19 m ²
500–600 kg	1,34 m ²
600–700 kg	1,51 m ²
700–800 kg	1,73 m ²

Transport morski

Żywa waga w kg	m ² /zwierzę
200–300	0,90–1,175
300–400	1,175–1,45
400–500	1,45–1,725
500–600	1,725–2
600–700	2–2,25

B. BYDŁO

Transport kolejowy

Kategoria	Przybliżona masa (w kg)	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Małe cielęta	55	0,30 do 0,40
Cielęta średnich rozmiarów	110	0,40 do 0,70
Ciężkie cielęta	200	0,70 do 0,95
Bydło średnich rozmiarów	325	0,95 do 1,30
Bydło ciężkie	550	1,30 do 1,60
Bardzo ciężkie bydło	>700	>1,60

Te dane liczbowe mogą różnić się w zależności nie tylko od masy oraz rozmiarów zwierzęcia ale także od ich kondycji fizycznej, warunków meteorologicznych oraz przewidywanego czasu podróży.

Transport drogowy

Kategoria	Przybliżona masa (w kg)	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Małe cielęta	50	0,30 do 0,40
Cielęta średnich rozmiarów	110	0,40 do 0,70
Bydło średnich rozmiarów	200	0,70 do 0,95
Ciężkie cielęta	325	0,95 do 1,30
Bydło ciężkie	550	1,30 do 1,60
Bardzo ciężkie bydło	>700	>1,60

Te dane liczbowe mogą różnić się w zależności nie tylko od masy oraz rozmiarów zwierzęcia ale także od ich kondycji fizycznej, warunków meteorologicznych oraz przewidywanego czasu podróży.

Transport drogą powietrzną

Kategoria	Przybliżona masa (w kg)	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Cielęta	50	0,23
	70	0,28
Bydło	300	0,84
	500	1,27

Transport morski

Żywa waga w kg	m ² /zwierzę
200–300	0,81–1,0575
300–400	1,0575–1,305
400–500	1,305–1,5525
500–600	1,5525–1,8
600–700	1,8–2,025

Zwierzętom w ciąży zapewnia się 10 % więcej przestrzeni .

C. OWCE/KOZY

Transport kolejowy

Kategoria	Masa w kg	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Owce strzyżone	<55	0,20 do 0,30
	>55	>0,30
Owce niestrzyżone	<55	0,30 do 0,40
	>55	>0,40
Owce maciorki w zaawansowanej ciąży	<55	0,40 do 0,50
	>55	>0,50

Kategoria	Masa w kg	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Kozy	<35	0,20 do 0,30
	35 do 55	0,30 do 0,40
	>55	0,40 do 0,75
Kozy w zaawansowanej ciąży	<55	0,40 do 0,50
	>55	>0,50

Powierzchnia określona powyżej mogą różnić się w zależności nie tylko od rasy, wielkości, kondycji fizycznej, oraz długości runa zwierząt, ale również od warunków meteorologicznych oraz czasu podróży.

Transport drogowy

Kategoria	Masa w kg	Powierzchnia w m ² na zwierzę
Owce strzyżone oraz jagnięta o masie 26 kg i powyżej	<55	0,20 do 0,30
	>55	>0,30
Owce niestrzyżone	<55	0,30 do 0,40
	>55	>0,40
Owce maciorki w zaawansowanej ciąży	<55	0,40 do 0,50
	>55	>0,50
Kozy	<35	0,20 do 0,30
	35 do 55	0,30 do 0,40
	>55	0,40 do 0,75
Kozy w zaawansowanej ciąży	<55	0,40 do 0,50
	>55	>0,50

Powierzchnia określona powyżej mogą różnić się w zależności nie tylko od rasy, wielkości, kondycji fizycznej oraz długości runa zwierząt, ale również od warunków meteorologicznych oraz czasu podróży. Na przykład dla małych jagniąt może być przewidziana powierzchnia poniżej 0,2 m² na zwierzę.

Transport drogą powietrzną

Gęstość załadunku owiec i kóz w stosunku do powierzchni:

Średnia masa (w kg)	Powierzchni na owcę/kozę (w m ²)
25	0,2
50	0,3
75	0,4

Transport morski

Żywa waga w kg	m ² /zwierzę
20–30	0,24–0,265
30–40	0,265–0,290
40–50	0,290–0,315
50–60	0,315–0,34
60–70	0,34–0,39

D. ŚWINIE*Transport kolejowy oraz drogowy*

Wszystkie świnie muszą mieć możliwość przebywania co najmniej w naturalnej pozycji leżącej i stojącej.

Aby spełnić te minimalne wymagania, gęstość załadunku podczas transportu w przypadku świń o masie około 100 kg nie powinna przekraczać 235 kg/m².

W zależności od rasy, wielkości oraz kondycji fizycznej wymagana powierzchnia może zostać zwiększona o 20 % z uwzględnieniem warunków meteorologicznych oraz czasu podróży.

Transport powietrzny

Gęstość załadunku powinna być odpowiednio wysoka, aby uniknąć zranienia podczas startu czy też lądowania lub na wypadek turbulencji, jednakże wszystkie zwierzęta nadal muszą mieć możliwość przebywania w pozycji leżącej. Klimat, całkowity czas trwania podróży, oraz godzina przybycia powinny zostać uwzględnione podczas podejmowania decyzji w sprawie gęstości załadunku.

Średnia masa	Powierzchni na świnie
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²
100 kg	0,51 m ²

Transport morski

Żywa waga w kg	m ² /zwierzę
10 lub mniej	0,20
20	0,28
45	0,37
70	0,60
100	0,85
140	0,95
180	1,10
270	1,50

E. DRÓB*Gęstość mająca zastosowanie do transportu drobiu w kontenerach*

Należy zapewnić minimalną powierzchnię podłogową:

Kategoria	Powierzchnia w cm ²
Pisklęta jednodniowe	21–25 cm ² na pisklę
Drób inny niż pisklęta jednodniowe: masa w kg	Powierzchnia w cm ² na kg
< 1,6	180–200
1,6 do < 3	160
3 do < 5	115
> 5	105

Te dane liczbowe mogą różnić się w zależności nie tylko od masy i wielkości ptaków, ale także od ich kondycji fizycznej, warunków meteorologicznych oraz przewidywanego czasu podróży.

ZAŁĄCZNIK II

DZIENNIK PODRÓŻY

(określony w art. 5 ust. 4, art. 8 ust. 2 lit. a) i c) art. 14 ust. 1 i art. 21 ust. 2)

1. Osoba planująca długotrwały przewóz musi przygotować, podstemplować i podpisać wszystkie strony dziennika podróży zgodnie z przepisami niniejszego załącznika.
2. Dziennik podróży składa się z następujących części:
 - Sekcja 1 — Planowanie;
 - Sekcja 2 — Miejsce wyjazdu;
 - Sekcja 3 — Miejsce przeznaczenia;
 - Sekcja 4 — Oświadczenie przewoźnika;
 - Sekcja 5 — Przykładowy raport o nieprawidłowościachWszystkie strony dziennika muszą być spięte.
Moduły każdej sekcji są ustanowione w załączonym dodatku.
3. Organizator:
 - a) nadaje każdemu dziennikowi szczególny numer podróży;
 - b) zapewnia, aby właściwie wypełniona i podpisana kopia sekcji 1 dziennika podróży z wyjątkiem numerów zaświadczeń weterynaryjnych dotarła do właściwych władz miejsca przeznaczenia w okresie dwóch dni roboczych przed datą wyjazdu, w sposób przez nie określony;
 - c) stosuje się do wszelkich instrukcji określonych przez właściwe władze w art. 14 ust. 1;
 - d) zapewnia, aby dziennik podróży był podstemplowany zgodnie z wymaganiami art. 14 ust. 1;
 - e) zapewni, aby dziennik podróży towarzyszył zwierzętom podczas podróży do miejsca przeznaczenia, oraz w przypadku państwa trzeciego, aż do punktu wyjścia.
4. Opiekunowie w miejscu wyjazdu oraz, jeśli miejsce przeznaczenia znajduje się na terytorium Wspólnoty, opiekunowie w miejscu przeznaczenia, wypełniają i podpisują odpowiednie części dziennika podróży. Bezwzględnie powiadają właściwe władze o ewentualnych zastrzeżeniach dotyczących stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia zgodnie z wzorem znajdującym się w sekcji 5.
5. Jeśli miejsce przeznaczenia znajduje się na terytorium Wspólnoty, opiekunowie z miejsca przeznaczenia będą prowadzić dziennik podróży, z wyjątkiem sekcji 4, przez co najmniej trzy lata od daty przybycia zwierząt na miejsce przeznaczenia:
Dziennik podróży udostępniany jest na żądanie odpowiednich władz.
6. Jeśli podróż zakończyła się na terytorium Wspólnoty, przewoźnik uzupełnia i podpisuje sekcję 4 dziennika podróży.
7. Jeśli zwierzęta są wywożone do państwa trzeciego, przewoźnicy przekazują dziennik podróży urzędowemu lekarzowi weterynarii w miejscu wyjścia.
W przypadku wywozu żywego bydła połączonego ze zwrotem, wypełnianie sekcji 3 dziennika podróży nie jest konieczne, w przypadku gdy wymagane jest przedstawienie sprawozdania zgodnie z prawodawstwem rolnym.
8. Przewoźnik, o którym mowa w sekcji 3:
 - a) zachowuje kopię wypełnionego dziennika podróży;
 - b) zachowuje odpowiednie formularze lub wydruki określone w załączniku I lub załączniku IB do rozporządzenia (EWG) nr 3821/85, jeśli rozporządzenie obejmuje dany pojazd.Dokumenty określone w lit. a) i b) są udostępniane właściwym władzom wydającym zezwolenie przewoźnikowi oraz, na ich żądanie właściwym władzom miejsca wyjazdu, w ciągu miesiąca od wypełnienia i muszą być zachowane przez co najmniej trzy lata od daty kontroli.
Dokumenty określone w lit. a) zostaną zwrócone właściwym władzom miejsca wyjazdu w ciągu 1 miesiąca od zakończenia podróży, chyba że ma zastosowanie system, o którym mowa w art. 6 ust. 9. Uproszczona wersja dziennika podróży i instrukcje dotyczące przedstawiania danych określonych w art. 6 ust. 9 powinna zostać sporządzona zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 31 ust. 2, w przypadku gdy pojazdy wyposażone są w system określony w art. 6 ust. 9.

Dodatek

SEKCJA 1

PLANOWANIE

1.1. ORGANIZATOR Nazwa i adres ^(a) ^(b)		1.2. Nazwisko osoby odpowiedzialnej za podróż		
		1.3. Telefon/Faks		
2. CAŁKOWITY PRZEWIDYWANY CZAS PODRÓŻY (dni/godziny)				
3.1. Miejsce i kraj WYJAZDU		4.1. Miejsce i kraj PRZEZNACZENIA		
3.2. Data	3.3. Czas	4.2. Data	4.3. Czas	
5.1. Gatunek	5.2. Liczba zwierząt	5.3. Numery zaświadczeń weterynaryjnych		
5.4. Przewidywany całkowity ciężar partii (w kg):		5.5. Całkowita przestrzeń przewidziana na partię (w m ²):		
6. WYKAZ PRZEWIDZIANYCH POSTOJÓW, TRANSFERÓW LUB PUNKTÓW WYJŚCIA				
6.1. Nazwy miejsc postoju lub transferu zwierząt (w tym punkty wyjścia)	6.2. Przyjazd		6.3. Czas trwania (w godzinach)	6.4. Nazwa przewoźnika i nr zezwolenia (jeżeli nie jest organizatorem)
	Data	Czas		
7. Ja, organizator, niniejszym oświadczam, że jestem odpowiedzialny za organizację powyższej podróży oraz że podjąłem odpowiednie środki zapewniające dobrostan zwierząt przez okres całej podróży zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr. 1/2005				
8. Podpis organizatora				

^(a) Organizator: patrz definicja w art. 2 lit. q) rozporządzenia Rady (WE) nr. 1/2005^(b) Jeżeli organizator jest przewoźnikiem, należy podać numer zezwolenia.

SEKCJA 2

MIEJSCE WYJAZDU

1. OPIEKUN w miejscu wyjazdu – Nazwa i adres (jeżeli nie jest organizatorem określonym w sekcji 1 część) ^(a)		
2. Miejsce i Państwo Członkowskie wyjazdu ^(b)		
3. Data i czas załadowania pierwszego zwierzęcia ^(b)	4. Liczba załadowanych zwierząt ^(b)	5. Identyfikacja środka transportu
6. Ja, opiekun zwierząt w miejscu wyjazdu niniejszym zaświadczam, że byłem obecny przy załadunku zwierząt. Zgodnie z informacjami, które posiadam, w chwili załadunku określone powyżej zwierzęta były zdolne do transportu, natomiast urządzenia i procedury postępowania ze zwierzętami były zgodne z przepisami rozporządzenia (WE) nr. 1/2005 dotyczącego ochrony zwierząt podczas transportu i powiązanych działań.		
7. Podpis opiekuna w miejscu wyjazdu		
8. DODATKOWE KONTROLE w miejscu wyjazdu		
9. LEKARZ WETERYNARII w miejscu wyjazdu (nazwisko i adres)		
10. Ja, lekarz weterynarii, niniejszym zaświadczam, że byłem obecny przy załadunku zwierząt. Zgodnie z posiadaną przeze mnie wiedzą, w chwili załadunku wspomniane powyżej zwierzęta były zdolne do transportu, zaś pojazdy i procedury transportowe pozostawały w zgodzie z postanowieniami rozporządzenia (WE)nr. 1/2005		
11. Podpis LEKARZA WETERYNARII		

^(a) Opiekun: patrz definicja w art. 2 lit. k) rozporządzenia Rady (WE) nr. 1/2005

^(b) Jeżeli dane różnią się od danych zawartych w sekcji 1.

SEKCJA 3
MIEJSCE PRZEZNACZENIA

1. OPIEKUN w miejscu wyjazdu/urzędowy LEKARZ WETERYNARII – Nazwa i adres ^(a)			
2. Miejsce i Państwo Członkowskie przeznaczenia/punkt kontroli ^(a)		3. Data i czas kontroli	
4. WYKONANE KONTROLE		5. WYNIK KONTROLI	
		5.1. ZGODNE Z ROZPORZĄ DZENIEM	5.2. NIEZGODNE Z ROZPORZĄ DZENIEM
4.1. Przewoźnik Numer zezwolenia ^(b)		☐	☐
4.2. Kierowca Numer licencji		☐	☐
4.3. Środek transportu Numer ^(c)		☐	☐
4.4. Przydział przestrzeni średnia przestrzeń/zwierzę w m ²		☐	☐
4.5. Zapisy dziennika podróży i limity czasowe podróży		☐	☐
4.6. Zwierzęta (podać liczbę dla każdej kategorii)			
Skontrolowanych ogółem	Nie nadające się N	Padłe P	Zdolne Z
6. Ja, opiekun zwierząt w miejscu przeznaczenia/urzędowy lekarz weterynarii, niniejszym zaświadczam, że dokonałem kontroli partii zwierząt. Zgodnie z informacjami, które posiadam, w chwili kontroli odnotowano powyższe dane. Jestem świadomy, że właściwe władze zostaną powiadomione możliwie najszybciej o każdej nieprawidłowości oraz o każdym padłym zwierzęciu.			
7. Podpis opiekuna w miejscu przeznaczenia/ urzędowego lekarza weterynarii (z pieczęcią urzędową)			

^(a) Niepotrzebne skreślić.

^(b) Jeżeli dane różnią się od danych zawartych w sekcji 1.

^(c) Jeżeli dane różnią się od danych zawartych w sekcji 2.

SEKCJA 4
OŚWIADCZENIE PRZEWOŹNIKA

WYPEŁNIA KIEROWCA PODCZAS PODRÓŻY, OŚWIADCZENIE UDOSTĘPNIANE JEST WŁAŚCIWYM WŁADZOM MIEJSCA WYJAZDU W CIĄGU [JEDNEGO MIESIĄCA] OD DATY PRZYJAZDU DO MIEJSCA PRZEZNACZENIA.

Plan zrealizowany – postoje, transfer lub punkty wyjścia						
Miejsce i adres	Przyjazd		Wyjazd		Długość postoju	Powód
	Data	Czas	Data	Czas		
Przyczyny różnic między planowanym a zrealizowanym planem/inne uwagi						
Liczba i przyczyny zranienia zwierząt oraz/lub padnięć podczas podróży						
KIEROWCA(Y) nazwisko i podpis				PRZEWOŹNIK nazwa, numer zezwolenia		
Jako przewoźnik, niniejszym zaświadczam, że powyższe dane są prawdziwe i jestem świadomy i jestem przypadki padnięcia zwierząt muszą być zgłoszone właściwym władzom miejsca wyjazdu.						
Data i miejsce						Podpis przewoźnika

SEKCJA 5

RAPORT O NIEPRAWIDŁOWOŚCIACH NR.....

Kopia raportu o nieprawidłowościach, wraz z kopią sekcji 1 dziennika podróży zostanie przekazana właściwym władzom.

1. ZGŁASZAJĄCY nazwisko, tytuł i adres	
2. Miejsce i Państwo Członkowskie, gdzie zaobserwowano nieprawidłowość	3. Data i czas zaobserwowanych nieprawidłowości
4. RODZAJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI	
4.1. Zdolność do transportu ⁽¹⁾ ☐	4.6. Przydział przestrzeni ⁽⁶⁾ ☐
4.2. Środki transportu ⁽²⁾ ☐	4.7. Pozwolenie przewoźnika ⁽⁷⁾ ☐
4.3. Działania transportowe ⁽³⁾ ☐	4.8. Licencja kierowcy ⁽⁸⁾ ☐
4.4. Limity czasu podróży ⁽⁴⁾ ☐	4.9. Zapisy w dzienniku podróży ☐
4.5. Dodatkowe przepisy dotyczące długotrwałego transportu ⁽⁵⁾ ☐	4.10. inne ☐
4.10. Uwagi:	
5. Niniejszym zaświadczam, że sprawdziłem partię wspomnianych powyżej zwierząt i podałem nieprawidłowości wyszczególnione w tym raporcie w odniesieniu do zgodności z przepisami rozporządzenia (WE) nr.1/2005 o ochronie zwierząt podczas transportu i powiązanych działań.	
6. Data i czas przedstawienia raportu właściwym władzom	7. Podpis zgłaszającego

⁽¹⁾ Załącznik I, rozdział I i rozdział VI, ust. 1.9.

⁽²⁾ Załącznik I, rozdziały II i IV.

⁽³⁾ Załącznik I, rozdział III.

⁽⁴⁾ Załącznik I, rozdział V.

⁽⁵⁾ Załącznik I, rozdział VI.

⁽⁶⁾ Załącznik I, rozdział VII.

⁽⁷⁾ Art. 6.

⁽⁸⁾ Art. 6 ust. 5.

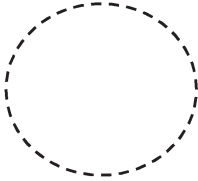
ZAŁĄCZNIK III

FORMULARZE

(określone w art. 10, ust. 2, art. 11 ust. 2, art. 17 ust. 2 oraz art. 18 ust. 2)

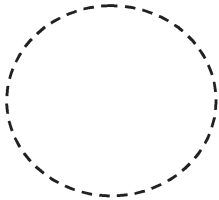
ROZDZIAŁ I

Zezwolenie przewoźnika zgodnie z art. 10 ust. 1

1. ZEZWOLENIE PRZEWOŹNIKA NR		
2. IDENTYFIKACJA PRZEWOŹNIKA		TYP 1 NIE OBOWIĄZUJE W PRZYPADKU DŁUGOTRWĄŁEGO TRANSPORTU
2.1. Nazwa firmy		
2.2. Adres		
2.3. Miasto	2.4. Kod pocztowy	2.5. Państwo Członkowskie
2.6. Telefon	2.7. Faks	2.8. E-mail
3. ZEZWOLENIE OGRANICZONE DO DANEGO:		
Rodzaju zwierząt ☐		środków transportu ☐
Rodzaj:		
Data ważności.....		
4. ORGAN WYDAJĄCY ZEZWOLENIE		
4.1. Nazwa i adres organu		
4.2. Telefon	4.3. Faks	4.4. E-mail
4.5. Data	4.6. Miejsce	4.7. Pieczęć urzędowa
4.8. Nazwisko i podpis urzędnika		

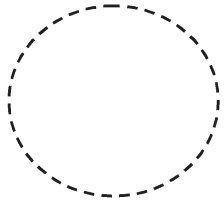
ROZDZIAŁ II

Zezwolenie przewoźnika zgodnie z art. 11 ust. 1

1. ZEZWOLENIE PRZEWOŹNIKA NR		
2. IDENTYFIKACJA PRZEWOŹNIKA		TYP 2 WAŻNE W PRZYPADKU KAŻDEGO TRANSPORTU, W TYM DŁUGOTRWALEGO
2.1. Nazwa firmy		
2.2. Adres		
2.3. Miasto	2.4. Kod pocztowy	2.5. Państwo Członkowskie
2.6. Telefon	2.7. Faks	2.8. E-mail
3. ZAKRES ZEZWOLENIA Zezwolenie ograniczone jest do danego Rodzaju zwierząt ☐ Środków transportu ☐		
Rodzaj:		
Data ważności.....		
4. ORGAN WYDAJĄCY ZEZWOLENIE		
4.1. Nazwa i adres organu		
4.2. Telefon	4.3. Faks	4.4. E-mail
4.5. Data	4.6. Miejsce	4.7. Pieczęć urzędowa
4.8. Nazwisko i podpis urzędnika		

ROZDZIAŁ III

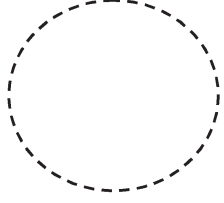
Licencja dla kierowców i osób obsługujących zgodna z art. 17 ust. 2

1. KIEROWCA/OSOBA OBSŁUGUJĄCA (¹)		
1.1. Nazwisko		
1.2. Imiona		
1.3. Data urodzenia	1.4. Miejsce i kraj urodzenia	1.5. Narodowość
2. NUMER LICENCJI		
2.1. Niniejsza licencja jest ważna do		
3. ORGAN WYDAJĄCY LICENCJĘ		
3.1. Nazwa i adres organu wydającego licencję		
3.2. Telefon	3.3. Faks	3.4. E-mail
3.5. Data	3.6. Miejsce	3.7. Pieczęć
3.8. Nazwisko i podpis		
		

(¹) Niepotrzebne skreślić

ROZDZIAŁ IV

Świadectwo zatwierdzenia środka transportu drogowego do długotrwałego transportu zgodnie z art. 18 ust. 2

1. NUMER ŚWIADECTWA		
2. Typ zwierząt dopuszczonych do transportu		
3. POWIERZCHNIA W M²/POKŁAD		
4. Niniejsze świadectwo jest ważne do		
5. ORGAN WYDAJĄCY ŚWIADECTWO		
5.1. Nazwa i adres organu wydającego świadectwo		
5.2. Telefon	5.3. Faks	5.4. E-mail
5.5. Data	5.6. Miejsce	5.7. Pieczęć
5.8. Nazwisko i podpis		

ZAŁĄCZNIK IV

SZKOLENIE

1. Kierowcy drogowi oraz osoby obsługujące opisani w art. 6 ust. 5 i art. 17 ust. 1 muszą ukończyć szkolenie określone ust. 2 oraz zdać egzamin przyjęty przez właściwe władze, które zapewnią niezależność egzaminatorów.
 2. Szkolenia opisane w ust.1 obejmują co najmniej aspekty techniczne i administracyjne prawodawstwa Wspólnoty dotyczącego ochrony zwierząt podczas transportu, a w szczególności następujące pozycje:
 - a) art. 3 i 4 oraz załączniki I i II;
 - b) fizjologię zwierząt, a w szczególności potrzeby pokarmowe, zachowanie zwierząt oraz koncepcje stresu;
 - c) praktyczne aspekty ujarzmiania zwierząt;
 - d) wpływ zachowania podczas jazdy na dobrostan transportowanych zwierząt oraz jakość mięsa;
 - e) opiekę interwencyjną zwierząt;
 - f) kwestie bezpieczeństwa personelu ujarzmiającego zwierzęta.
-

ZAŁĄCZNIK V

POROZUMIENIA MIĘDZYNARODOWE

(określone w art. 21 ust. 1 lit. e)

Europejska konwencja ochrony zwierząt podczas transportu międzynarodowego

—

ZAŁĄCZNIK VI

MIĘDZYNARODOWE NORMY DLA KONTENERÓW, KOJCÓW LUB BOKSÓW WŁAŚCIWYCH DO TRANSPORTU ZWIERZĄT DROGĄ POWIETRZNĄ

(określone w załączniku I, Rozdział II (ust. 4 .1))

Rozporządzenie Międzynarodowego Stowarzyszenia Transportu Lotniczego (IATA) dotyczące zwierząt, wyd. 31, 1 października 2004 r.
